

การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
และนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ปริญญานิพนธ์
ของ
อิสสรหัช โชติกเสถียร

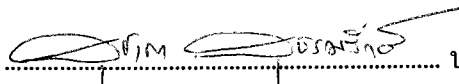
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

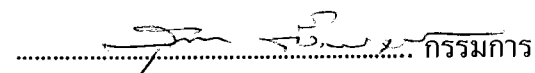
พฤษภาคม 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

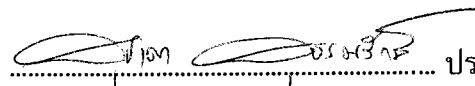
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

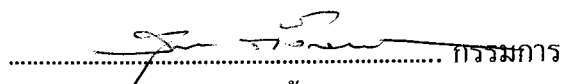
คณะกรรมการควบคุม

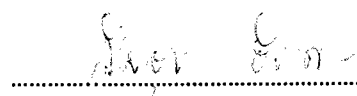
 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์)

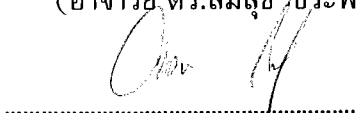
 กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมรพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

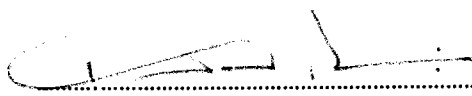
 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมรพงษ์)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. สมสุข อีระพิจิตร)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. อรรณพ โพธิสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ ประธานที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัย นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยจึงรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอขอบพระคุณ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่ได้ช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอขอบพระคุณ ดร.สมสุข อีระพิจิตร และดร.อรรณพ โพธิสุข กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้เสียสละเวลาร่วมเป็นกรรมการสอบพร้อมให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การวิจัยนี้ได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ขอกราบขอขอบพระคุณ ดร. สมสุข อีระพิจิตร ดร. จารุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร. ญชรี คำชาย รองศาสตราจารย์ สงวน สุทธิเลิศอรุณ ดร. เอมอร กฤษณะรังสรรค์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำต่าง ๆ กับผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอขอบพระคุณคณาจารย์แผนกวิชาการอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความรู้ด้านวิชาการ ขอขอบพระคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ วิชาเอกการอุดมศึกษาทุกท่าน โดยเฉพาะคุณวิสูตร จำเนียรคุณนิสากร ภูภิญโญยิ่ง คุณนรินทร์ ทินกร ณ อยุธยา รวมทั้งกัลยาณมิตรทุกท่านที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา และที่ขาดเสียมิได้ขอขอบคุณคณาจารย์ และนักศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาทุกท่าน

กราบระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อสรหัท และคุณแม่อุบล โชติกเสถียร และพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน สนับสนุนและส่งเสริมทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสประสบความสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ และท้ายที่สุดนี้ขอขอบคุณบุคคลผู้ที่อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จคือ คุณศิวัชร โชติกเสถียร คุณอสิริยา โชติกเสถียร และคุณปารณิณทร์ โชติกเสถียร ที่เป็นพลังกายและพลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา

อิสสรหัท โชติกเสถียร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	8
ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	9
ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา.....	10
บทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	12
คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	14
หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	15
บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ.....	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	27
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การจัดกระทำข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	65
วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
การอภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	74
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	75
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถาม.....	82
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	84
ประวัติย่อผู้วิจัย	100

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามคณะ..	27
2 นักศึกษาที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะและชั้นปีที่.....	28
3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ส่งไปและ และได้รับกลับคืน.....	32
4 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามของนักศึกษาที่ส่งไปและได้รับกลับคืน..	32
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน.....	36
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการ ให้คำปรึกษา เป็นรายชื่อ.....	37
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา เป็นรายชื่อ.....	39
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับ นักศึกษา เป็นรายชื่อ.....	41
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือ และประสานงานกับนักศึกษา เป็นรายชื่อ.....	42
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของ นักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน.....	43
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของ นักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและการ ให้คำปรึกษา เป็นรายชื่อ.....	44
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของ นักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนา เป็นรายชื่อ.....	46
13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของ นักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับ นักศึกษา เป็นรายชื่อ.....	48

ตาราง		หน้า
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของ นักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือ และประสานงานกับนักศึกษา เป็นรายชื่อ.....	49
15	การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด.....	50
16	การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด.....	51
17	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด.....	52
18	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา จำแนกตาม คณะที่สังกัด.....	53
19	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับ นักศึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัด.....	54
20	การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	55
21	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	56
22	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา.....	57
23	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	58
24	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา.....	59
25	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาท ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับ นักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	60

ตาราง		หน้า
26	ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายข้อ.....	61
27	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษา ต่อปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษา เป็นรายข้อ.....	63

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีพัฒนา “คน” ให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา กระบวนการจัดการศึกษาจึงมี “ผู้เรียน” เป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 4) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 30 กำหนดให้ สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในแต่ละระดับการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 75ก ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันทางสังคมที่ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของสังคม การที่สถาบันอุดมศึกษาจะพัฒนาคนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพนั้น นอกจากจะมุ่งพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ แล้ว งานสำคัญที่จะสนับสนุนส่งเสริมคุณภาพของบัณฑิตได้เป็นอย่างดี คือ งานระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักศึกษาที่สุด เป็นผู้ให้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในด้านวิชาการ การเรียน ช่วยควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ เป็นผู้เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เป็นสื่อกลางในการนาระเบียบต่าง ๆ มาให้นักศึกษาได้รับทราบและถือปฏิบัติ เป็นผู้สอดส่องดูแลด้านสวัสดิภาพ สวัสดิการนักศึกษาและเป็นที่พึ่งแก่นักศึกษาเมื่อมีปัญหาส่วนตัว ซึ่งการที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ด้วยดีนั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง(วิชัย แข่งขัน. 2539: คำนำ)

สถาบันราชภัฏเป็นองค์กรหนึ่งที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ.2528 มาตรา 7 ได้กำหนดให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตราย และส่งเสริมวิทยฐานะครู (สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. 2541 : 43) สถาบันราชภัฏมียุทธศาสตร์ 36 แห่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศเพื่อให้ประชากรในพื้นที่ ๆ ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถเข้ารับการศึกษได้ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาก็เป็นส่วนหนึ่ง ที่ได้มีการผลิตบุคลากรในด้านการศึกษาโดยเปิดสอนในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) มาตั้งแต่ พ.ศ.2518 ต่อมาในปี พ.ศ.2527 กรมการฝึกหัดครูได้เสนอขอแก้ไข พระราชบัญญัติวิทยาลัย

ครุ พ.ศ.2518 ให้เปิดสอนสาขาวิชาการอื่นได้นอกเหนือจากสาขาวิชาชีพครู สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาจึงได้เปิดสอนและผลิตบัณฑิตวิทยาศาสตร์ (วท.บ.) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ รวมทั้งผลิตศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ในโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่สภาการฝึกหัดครูอนุมัติ (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. 2540 : 18) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพออกไปประกอบอาชีพต่าง ๆ สามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้และตอบสนองการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

ในการจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับนักศึกษา ที่จะช่วยแนะแนวนักศึกษาให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมเพราะการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นแตกต่างจากระดับมัธยมศึกษาได้อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะต้องมีคุณลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมโดยจะต้องเป็นผู้ที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่และเข้าใจนักศึกษา เต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา เพื่อนำทางให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษามากกว่าอาจารย์อื่น ๆ เป็นผู้สมควรได้รับรู้เรื่องราวของนักศึกษา และเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ความคิด ตลอดจนความประพฤติของนักศึกษาเป็นอย่างมาก(จิตต์ผจง สุขะตุงคะ. 2536 : 5) ด้วยความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าวอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะทำให้การผลิตบัณฑิตของสถาบันราชภัฏมีคุณภาพที่พึงประสงค์สามารถตอบสนองความต้องการของทั้งผู้เรียนและสังคมได้ ซึ่งการที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมียอดประกอบที่สำคัญคือ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่และประพฤติตนให้เหมาะสมรวมทั้งสถาบันต้องมีระบบบริหารงานที่ดีจะช่วยให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสถาบันจะได้มีการเตรียมการสำหรับแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นของนักศึกษาแล้วก็ตามแต่ตามข้อมูลของสำนักส่งเสริมวิชาการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในปีการศึกษา 2540 ปรากฏว่ามีนักศึกษาจำนวนมากที่ต้งพ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษา ด้วยสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น ด้วยปัญหาด้านการเรียน ด้วยปัญหาทางการเงิน รวมทั้งการลาออกรวมเป็นจำนวน 451 คน ซึ่งนับว่าเป็นการสูญเสียไปทางการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง(สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. 2542 : 12)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ของสถาบันยังได้พบปัญหาของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาซึ่งจัดในรูปแบบของอาจารย์ประจำวิชาโดยนักศึกษาจะต้องเปลี่ยนห้องเรียน เปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนทุกครั้งเมื่อเรียนวิชาใหม่ นักศึกษาจึงมีอิสระในการเรียนมาก และอาจารย์มักไม่ควบคุมหรือตักเตือนสั่งสอนอย่างใกล้ชิดในเรื่องของการศึกษาหาความรู้ ส่วนใหญ่นักศึกษาต้องค้นหาความรู้ด้วยตนเองและสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น (ช่วงโชติ พันธุเวช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องรองอธิการฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2542)นอกจากนี้นักศึกษายังมีการปรับตัวในด้านอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนเพื่อน เปลี่ยนสิ่งแวดล้อม

ทางการเรียน ซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษาปรับตัวไม่ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความรู้สึก
สับสน ขาดที่พึ่ง ที่ปรึกษา อันอาจนำไปสู่ปัญหาด้านการเรียนและการปรับตัว(สมบุรณ์ สุขสงวน
เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องแนะแนว สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2542) อนึ่ง หลักสูตรของสถาบันราชภัฏนับตั้งแต่
ปีการศึกษา 2528 ได้มีการขยายเปิดกว้างมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ
ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งนักศึกษาต้องเลือกวิชาให้เหมาะสมกับศักยภาพ
ของตนเอง ต้องทำความเข้าใจกับหลักสูตรและรหัสวิชาต่าง ๆ รวมทั้งระบบการลงทะเบียน
ที่สลับซับซ้อน ที่นักศึกษาไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน (สจิวรรณ ทรรพพสุ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,
อิสรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องศูนย์วิจัย สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาเมื่อวันที่
3 พฤศจิกายน 2542)

สภาพการณ์เช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหากับนักศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งสถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทาได้ตระหนักเป็นอย่างดียิ่งถึงปัญหาเหล่านี้ จึงได้จัดให้มีระบบการให้คำปรึกษาแก่
นักศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการให้คำปรึกษาทางวิชาการและอื่น ๆ
 อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการลงนามรับรองนักศึกษาเกี่ยวกับ การลงทะเบียนการเพิ่ม-ถอน หรือ
การเปลี่ยนแปลง เวลาเรียน รวมทั้งติดตามผลการเรียนของนักศึกษา ประสานงานการติดต่อ
ระหว่างนักศึกษากับสถาบันฯ เพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา (สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา 2536 : 18) อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษายังพบว่าประสบ
ปัญหาต่าง ๆ หลายด้านกล่าวคือ ในด้านการให้คำแนะนำและการให้คำปรึกษาพบว่า การให้
คำปรึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษาและหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษายังมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับหลักการในการให้คำปรึกษาไม่เพียงพอที่จะให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม
และอาจารย์ที่ปรึกษาขาดข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เมื่อนักศึกษาขอคำแนะนำเกี่ยวกับ
การประกอบอาชีพหรือการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจึงอาจไม่สามารถให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่นักศึกษา
ได้ นอกจากนั้นปัญหาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถ
ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาให้เข้าใจในระบบของกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง (ทิพวรรณ นาคะสุวรรณ
เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องแนะแนว สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2542) ในด้านการพัฒนานักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา
บางคนยังไม่สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาได้ เมื่อพบข้อบกพร่องของ
นักศึกษาและว่ากล่าวตักเตือนนักศึกษาจึงอาจไม่ยอมรับฟัง (ต่อศักดิ์ ชอแก้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,
อิสรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องสำนักกิจการนักศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542) ในด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษา
ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากจึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการพูดคุยหรือให้คำปรึกษาแก่นัก
ศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาบางส่วนอาจเน้นในภาระกิจการสอน เมื่อสอนเสร็จแล้วก็จะออกจาก
ห้องเรียนทันทีทำให้นักศึกษาไม่สามารถสอบถามในเรื่องที่ตนเองสนใจหรือต้องการคำแนะนำ

เพิ่มเติมได้ (อภิชาติ สิงห์ลำพอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 13 อาคารเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542) ในด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนมากไม่ค่อยมีเวลาให้กับนักศึกษา โดยอาจารย์มักจะมียานอื่น ๆ มาก เมื่อนักศึกษาขอพบเพื่อปรึกษาจึงไม่สามารถพบได้และในบางครั้ง นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษามักจะใช้อารมณ์และความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญที่ห่างเหินกัน (บัณฑิต ผงนิรันดร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องพักอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยอาศัยแนวคิดจากทฤษฎีของวินสตันและคณะ (Winston and Associates. 1988) ที่อธิบายว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในการพัฒนานักศึกษาด้วย มิใช่การให้คำปรึกษาทางวิชาการเพียงอย่างเดียว ดังนั้นบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมทั้งมโนทัศน์ และการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา รวมทั้งการกำหนดวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาอีกด้วย เพื่อนำผลการศึกษานี้เสนอเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาในการพัฒนาคุณภาพของระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อ

1. ศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา
2. ศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา
3. เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม 4 ด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด
4. เปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม 4 ด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด และชั้นปีที่ศึกษา
5. ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษานี้จะช่วยให้ผู้บริหารวิชาการของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ได้แก
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและบุคลากรในสำนักส่งเสริมวิชาการ รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาของ
นักศึกษาได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่อาจนำไปพิจารณาเป็นแนวทางในการ
ปรับปรุงพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
ตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและตามความต้องการของนักศึกษา

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 187 คน
และนักศึกษาภาคปกติของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาจำนวน 6,307 คน รวมประชากรทั้งสิ้น
6,494 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคคล ประกอบด้วย

3.1.1 อาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัด 4 คณะคือ

3.1.1.1. คณะครุศาสตร์

3.1.1.2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

3.1.1.3. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3.1.1.4. คณะวิทยาการจัดการ

3.1.2. นักศึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัด 4 คณะ คือ

3.1.2.1. คณะครุศาสตร์

3.1.2.2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

3.1.2.3. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3.1.2.4. คณะวิทยาการจัดการ

3.1.3. นักศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา 4 ชั้นปี คือ

3.1.3.1 ชั้นปีที่ 1

3.1.3.2 ชั้นปีที่ 2

3.1.3.3 ชั้นปีที่ 3

3.1.3.4 ชั้นปีที่ 4

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและตามความต้องการของนักศึกษาใน 4 ด้าน คือ

- 3.2.1. บทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา
- 3.2.2. บทบาทด้านการพัฒนานักศึกษา
- 3.2.3. บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา
- 3.2.4. บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษา หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึงผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ในภาคปกติ ปีการศึกษา 2542

2. อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษา และได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแล สนับสนุนด้านวิชาการ ควบคุมโปรแกรมการเรียนของนักศึกษาและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ในการวิจัยนี้ หมายถึง อาจารย์ในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในด้านวิชาการ ด้านส่วนตัว และ ความประพฤติ ในปีการศึกษา 2542

3. ทัศนะ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อาจเกิดความรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจ พอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจจะเป็นทัศนะไปในทางบวกหรือในทางลบ ในการวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา และ ความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา

4. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่พึงปฏิบัติต่อนักศึกษาตามหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งพฤติกรรมที่พึงปฏิบัตินั้นสามารถสังเกตและวัดพฤติกรรมออกมาได้ ในการวิจัยนี้ หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาในหน้าที่ 4 ด้าน

4.1 ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงปฏิบัติต่อนักศึกษาเกี่ยวกับการแนะนำและให้คำปรึกษาทั้งทางด้านวิชาการและส่วนตัว เป็นพฤติกรรมการให้ข้อมูลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษา หลักสูตร แนวทางการประกอบอาชีพและการศึกษาในระดับที่สูง การใช้ชีวิตทางการศึกษา วิธีการศึกษา ในคณะวิชา การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และการรู้จักวางแผนเป้าหมายทางการศึกษาของตนเองของนักศึกษา

4.2 ด้านการพัฒนานักศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงปฏิบัติต่อนักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาทั้งด้านสติปัญญา สังคมและจิตใจ เป็นพฤติกรรมในด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา การตักเตือนเมื่อพบข้อบกพร่องของนักศึกษาการกระตุ้นให้รู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง การช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ รวมทั้งการจัดรูปแบบให้คำปรึกษาที่สามารถติดตามและประเมินพัฒนาการของนักศึกษา

4.3 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงปฏิบัติต่อนักศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิด มีความอบอุ่นและเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และมีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา

4.4 ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงปฏิบัติต่อนักศึกษาเกี่ยวกับการช่วยเหลือและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถาบัน เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับนักศึกษา ตลอดจนการแนะนำการใช้ทรัพยากรในสถาบันและชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษามากที่สุด

5. ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งและทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถทำหน้าที่เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหานักศึกษาได้ ในการวิจัยนี้หมายถึง การที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาได้อย่างเต็มความสามารถและถูกต้องกับนักศึกษา

6. ปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาของนักศึกษา หมายถึง สถานการณ์ที่เป็นอุปสรรคทำให้นักศึกษาผู้เข้ารับการให้คำปรึกษาไม่สามารถได้รับคำปรึกษาที่เหมาะสมในการวิจัยนี้หมายถึง สถานการณ์ที่นักศึกษาไม่สามารถได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างเต็มที่ เมื่อนักศึกษาประสบปัญหาทั้งทางด้านวิชาการและส่วนตัว

สมมติฐานของการวิจัย

1. อาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในคณะต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ศึกษาในคณะต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเสนอตามลำดับดังนี้ คือ ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษา ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา แนวคิดเกี่ยวกับงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา บทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ

ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำว่า “อาจารย์ที่ปรึกษา” มีคำในภาษาอังกฤษหลายคำที่มีความหมายคล้ายกัน คือ Advisor, Counsellor, Mentor มีผู้ให้ความหมายหลายท่าน เช่น กูด (Good. 1973 : 17) ได้ให้ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษาทางด้านวิชาการ วิชาชีพ ตลอดจนปัญหาส่วนตัว ช่วยดูแลการลงทะเบียนวิชาเรียนต่าง ๆ สุขจิต เพียรชอบ และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 12) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นิสิตได้ทั้งในด้านวิชาการ สวัสดิการ และปัญหาส่วนตัวต่าง ๆ ส่วนสุน อมรวิวัฒน์ (2518 : 119) ให้ความหมายว่า อาจารย์ที่ปรึกษา คือ บุคคลที่มีประสบการณ์และมีความสามารถที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นิสิต เกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการเรียนในศาสตร์ สาขาหนึ่ง ๆ เป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง ให้คำแนะนำช่วยเหลือแนะแนวทางในการแก้ปัญหาส่วนตัวของนิสิต และในบางครั้งก็จะช่วยเหลือนิสิตในด้านสวัสดิการเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาไปจนสุดความสามารถ

กล่าวโดยสรุป อาจารย์ที่ปรึกษา จึงเป็นบุคคลที่สถาบันการศึกษา แต่งตั้งขึ้นเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัวเข้ากับสังคม การเข้าร่วมกิจกรรม การวางแผน และการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2539 : 1)

ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ (Academic Advisors) ได้แก่ คณาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในภาควิชาหรือคณะวิชา
2. อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา (Student Activity Advisors) ได้แก่ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาในชมรมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
3. อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักนักศึกษา (Residential Advisors) ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ยปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในหอพักนิสิตนักศึกษา

ความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาและมีความสำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษา สถาบันราชภัฏได้สรุปความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้ดังนี้ (สำนักงานสภานิสิตนักศึกษา 2539 : 1 – 3)

1. ด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จทางด้านวิชาการของนักศึกษา กล่าวคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การลงทะเบียนวิชาเรียน วิธีการเรียน การวัดผล ตลอดจนแนวทางการศึกษาที่นักศึกษาจะสามารถจบหลักสูตรไปได้อย่างราบรื่น
2. ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ อาจารย์ที่ปรึกษาจะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา เช่น การแต่งกายให้ดูกระเป๋ียบและเหมาะสมกับโอกาส กิริยามารยาท การเข้าสังคม การประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีไทย การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การรู้จักกาลเทศะ ตลอดจนคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความวิริยะอุตสาหะ ความรับผิดชอบ เป็นต้น
3. ด้านการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษาจะมีส่วนกระตุ้นและสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน อาทิ การปฐมนิเทศ วันไหว้ครู งานแห่เทียน จันทน์พรรษา งานปีใหม่ งานกีฬากลางในและภายนอก ฯลฯ การเข้าร่วมชมรม ชุมนุม หรือสโมสรนักศึกษา เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคมประชาธิปไตย การทำงานร่วมกัน การแสดงความรู้ ความสามารถพิเศษ เช่น ดนตรี กีฬา หรือความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ฯลฯ
4. ด้านบริการต่าง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญในการแนะนำบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของสถาบันให้นักศึกษาได้ทราบ เช่น บริหารแนะนำแนวสนเทศและบริการอาชีพ บริการตรวจสุขภาพ บริการของฝ่ายทุนและรางวัล บริการจากสำนักส่งเสริมวิชาการ บริการจากฝ่ายทะเบียนและวัดผล บริการของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น

5. ด้านการสร้างชื่อเสียงให้สถาบัน อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนในการส่งเสริมสนับสนุน และกระตุ้นให้นักศึกษาช่วยสร้างเสริมและรักษาชื่อเสียงของสถาบันรวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถาบัน โดยพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านการเรียน การสอบชิงทุน การได้รับถ้วย หรือโล่รางวัลทางด้านการกีฬา ดนตรี และการแสดง หรือการแข่งขัน และการประกวดต่าง ๆ

6. ด้านการวางแผนชีวิตและการเลือกอาชีพ อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญ ในการกระตุ้น ให้นักศึกษาวางแผนชีวิตและเลือกอาชีพ โดยประสานกับฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายแนะแนวสนเทศและบริการอาชีพฝ่ายจัดหางานของกรมแรงงาน ฯลฯ

7. ด้านการเป็นสมาชิกของสังคมและเป็นพลเมืองดีของชาติ อาจารย์ที่ปรึกษา มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้าง สนับสนุน และกระตุ้นให้นักศึกษาประพฤติให้เป็นสมาชิกที่ดีของ สังคมและเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยเสียสละ อุทิศกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา หรือกำลัง ทรัพย์ สร้างสรรค์สังคมรวมทั้งการให้ความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและกติกากำหนดไว้ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

จะเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านการ พัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัวเข้ากับสังคม การเข้าร่วมกิจกรรม การวางแผนและการเตรียมตัว เพื่ออาชีพ ถ้าสถาบันอุดมศึกษาใดให้ความสนใจ เอาใจใส่การพัฒนากระบวนการของอาจารย์ ที่ปรึกษาอย่างดี จะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตเป็นอย่างมากกับทั้งยังช่วยให้งานบริหาร งานวิชาการ งานกิจการนักศึกษา และงานอื่น ๆ ของสถาบันมีความคล่องตัว ลดปัญหาต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาลงไปได้มาก ซึ่งถ้าสถาบันอุดมศึกษาใดปราศจากปัญหา หรือ ปัญหาต่าง ๆ ลดน้อยลง ย่อมมีเวลา มีพลังเพิ่มขึ้นในการสร้างสรรค์พัฒนาสถาบัน จึงอาจกล่าว ได้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

ในสหรัฐอเมริกา ก่อนปี ค.ศ. 1860 นักการศึกษาได้ตระหนักถึงสภาพความเป็นอยู่ ระเบียบวินัยและสวัสดิการทั่ว ๆ ไปของนักศึกษาว่ามีความสำคัญเท่ากับการเรียนการสอน ในห้องเรียน จึงได้เริ่มมีการจัดงานบริการนักศึกษาขึ้น โดยกำหนดขอบข่ายของงานบริการ นักศึกษาเกี่ยวกับการจัดให้มีการให้คำปรึกษาหารือในโปรแกรมการแนะแนว การจัดเก็บรวบรวม ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา การบริการช่วยเหลือนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในด้านการศึกษา การช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง และการให้คำแนะนำ ในการประกอบอาชีพ งานบริการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษานี้ ได้มีการฝึกอบรมบุคลากร เพื่อทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษาด้วย นอกจากการบริการดังกล่าวแล้วยังให้บริการนักศึกษาในเรื่องอื่นอีก เช่น

ด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการ กิจกรรมนักศึกษา และบริการจัดหางานทำอีกด้วย(Burn. 1977 : 166)

ฮอบส์กินส์ (Hopskins. 1926 : 25) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า ในอดีตอาจารย์คนใดที่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองกับนิสิตและนักศึกษา ก็มักจะมีนักศึกษาไปขอคำปรึกษาแนะนำอยู่เสมอ ๆ สถาบันการศึกษาจึงได้จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นิสิตนักศึกษาอย่างเป็นทางการขึ้น ต่อมาสถานศึกษาได้จัดให้มีบริการความช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษาหลาย ๆ ด้านมากขึ้น นอกเหนือจากด้านการศึกษา เช่น ด้านให้คำแนะนำปัญหาส่วนตัว ตลอดจนการให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสรรหาบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในปี ค.ศ. 1910 ได้มีการก่อตั้งกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาเหล่านี้ทำหน้าที่ดูแลนิสิตนักศึกษาในความรับผิดชอบของตนในด้านการดำเนินชีวิตและการศึกษา ความสนใจและอุดมคติของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความสัมพันธ์กันเหมือนเพื่อนสนิทที่สามารถให้ความไว้วางใจได้ อาจารย์ที่ปรึกษาจะพบนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอตามกำหนดเวลา เพื่อให้คำปรึกษาในการเลือกวิชาเรียน อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อมาสถาบันการศึกษาหลายแห่งก็ได้จัดให้มีการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเป็นทางการ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีอาจารย์ทางวิชาการที่มีภารกิจในการสอนและงานหน้าที่อื่นอีกจึงไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะช่วยให้การให้คำปรึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันการศึกษาหลายแห่งจึงได้เปลี่ยนรูปจากความสัมพันธ์แบบเคร่งครัดไม่เป็นกันเองกลายมาเป็นการให้ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและอบอุ่นเป็นกันเองกับนักศึกษา มีการบริการให้ความช่วยเหลือแนะนำด้านวิชาการขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ(Peirson : 1952 : 155)

การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกิดขึ้นจากความเชื่อว่า “ในการให้การศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม ผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่กระบวนการศึกษาจะต้องนึกถึง” (สุมน อมรวิวัฒน์. 2518 : 120) ดังนั้น เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาจะต้องปรับตัวเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง ความยุ่งยากซับซ้อนและปัญหาต่าง ๆ นักศึกษาจึงต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ การให้คำปรึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. ให้คำแนะนำทางวิชาการ เกี่ยวกับหลักสูตร ลักษณะรายวิชา วิธีการเลือกวิชาการลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียนและการวัดผล เพื่อให้ นักศึกษาสามารถศึกษาได้ตรงกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตน
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องราวของระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษา การบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ นักศึกษา
2. ให้นักศึกษามีบุคคลที่เป็นที่พึ่ง รับฟังปัญหา และช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหา ทั้งที่เป็นปัญหาทางการเรียนและปัญหาส่วนตัวได้
4. สร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างสถาบันการศึกษากับนักศึกษา สามารถแก้ปัญหาทั้งที่เป็นปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการเรียนได้

บทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทในด้านความรับผิดชอบและได้รับการมอบหมายให้เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาทั้งในด้านการเรียน การให้คำปรึกษา ในปัญหาส่วนตัวและปัญหาอื่น ๆ นอกจากนี้ เป็นผู้ที่ได้รับการคาดหวังว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่ เข้าใจนักศึกษา และเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในประเด็นต่าง ๆ คือ เป็นผู้ชี้แนวทางในการฝึกประพฤติดีปฏิบัติ เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้ความรู้ เป็นครู ฯลฯ รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนย่อมเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการวางแผนโครงการวิชาชีพแก่นักศึกษาด้วย (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2539 :6)

แฮริงตัน (Harrington. 1974 : 41) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญ คือ

1. บทบาทในฐานะที่เป็นครู ซึ่งจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา ในด้านวิชาการและการปรับตัว
2. บทบาทในฐานะผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นการให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการและปัญหาส่วนตัว เป็นต้นว่าความคับข้องใจ
3. บทบาทในฐานะเป็นอาจารย์ผู้ทำหน้าที่สอนเช่นเดียวกับอาจารย์คนอื่น ๆ ซึ่งย่อมจะเป็นผู้ให้ความรู้และรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาในความรับผิดชอบของตนและเป็นแหล่งความรู้ให้แก่นักศึกษาและอาจารย์อื่น ๆ
4. บทบาทในฐานะที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารด้วย ย่อมจะเป็นผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ และเสนอข้อคิดเห็นที่จะช่วยให้การบริหารดำเนินไปด้วยดี

อเซลรอด (Axelrod. 1973 : 150 - 151) ได้กล่าวถึงหน้าที่และภารกิจความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเริ่มรับนักศึกษาเข้ามาอยู่ในความดูแลแล้ว งานอันดับแรกที่จะต้องช่วยเหลือนักศึกษา คือ การให้คำปรึกษาทางวิชาการซึ่งได้แก่

1. การเลือกสายวิชาเรียนและการลงทะเบียนเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องอธิบายลักษณะของหลักสูตร ลักษณะของรายวิชา แนะนำวิธีการกรอกบัตรลงทะเบียน
2. การเพิ่มและการถอนทะเบียนเรียนในรายวิชาต่าง ๆ เมื่อนักศึกษาเรียนไปได้ระยะหนึ่ง นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องพบปะกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาการเรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อปรับให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเพิ่มถอนรายวิชา
3. วิธีการเรียนและวิธีการแก้ปัญหาการเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิชาการเรียนที่ถูกต้องและเพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จ รวมทั้งสามารถแนะนำแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เพื่อให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาด้วยดี

นอกจากการให้คำปรึกษาด้านวิชาการแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษายังต้องให้ความช่วยเหลือแนะนำนักศึกษา ในด้านส่วนตัวและอื่น ๆ อีก ได้แก่

1. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ซึ่งอาจเป็นทั้งปัญหาสุขภาพทางกาย และสุขภาพทางจิตใจ
2. ปัญหาทางสังคม ได้แก่ ปัญหาการปรับตัวในสังคมทั้งภายในและภายนอก

มหาวิทยาลัย

3. ปัญหาทางด้านการเงิน ได้แก่ การขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน การจัดสรรทุนและแสวงหาแหล่งสวัสดิการที่จะช่วยนักศึกษา

4. ปัญหาด้านอาชีพ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ถูกต้องต่อวิชาชีพตามสาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ตลอดจนการให้ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพต่อไป

การให้คำปรึกษา เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในด้านสวัสดิการนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องมีความสนใจ ให้ความอบอุ่นเป็นกันเองกับนักศึกษาแต่ละคน สามารถนำข้อมูลอื่น ๆ มาประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละคน

เดรสเซล (Dressel. 1974 : 57) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องสนใจนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ
2. อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถแนะนำการเลือกวิชาเรียนของ

นักศึกษาได้เป็นอย่างดี

3. อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะช่วยเหลือนักศึกษาในสิ่งที่นักศึกษาต้องการ

4. อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาทางวิชาการเป็นอย่างดี

5. อาจารย์ที่ปรึกษาควรศึกษาโปรแกรมการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นอย่างดี เพื่อจะสามารถแนะนำนักศึกษา

สุมน อมรวิวัฒน์ (2518 : 119) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ลักษณะรายวิชา และวิธีการจัดการเรียนการสอนของคณะให้เข้าใจแจ่มแจ้งและถูกต้อง จนสามารถจะให้คำแนะนำและทางเลือกแก่นิสิตได้อย่างมั่นใจ

2. ศึกษาระเบียบ กฎเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยและของคณะอย่างละเอียด พิจารณาถึงข้อยกเว้นและการยืดหยุ่นในข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่มีอยู่มาก ทั้งนี้เพื่อจะได้สามารถดูแลให้นิสิตเคารพกฎเกณฑ์ของสถาบัน

3. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนิสิตในความดูแล และพยายามรู้จักนิสิตอย่างละเอียดพอสมควรในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพทางบ้าน สุขภาพอนามัย ลักษณะนิสัย ความสนใจ ความเชื่อ ความสามารถในการเรียน การสังคมและพฤติกรรมบางประการที่เห็นเด่นชัดของนิสิตแต่ละคน

ซึ่งจะทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ได้ดี คือ ทำให้บัณฑิตเกิดความสบายใจและไว้วางใจในตัวอาจารย์ที่ปรึกษา

4. ติดต่อกับปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดในหมู่อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงการดูแลนิสิตให้ดีขึ้น หากคณะใดมีอาจารย์ทำหน้าที่เฉพาะอย่าง เช่น อาจารย์ผู้ประสานงานในแต่ละสาขาวิชา อาจารย์หัวหน้าโปรแกรมการศึกษา หรืออาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนิสิต เป็นต้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรชี้แนะปัญหาที่เกี่ยวข้องให้นิสิตทราบเป็นลำดับขั้นไปก่อนที่จะผ่านไปสู่มือผู้บริหารของสถาบัน

5. จัดเวลาให้คำปรึกษาแก่นิสิตในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้อาจารย์และนิสิตได้ทราบข่าวสารและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างทันต่อเหตุการณ์ เวลาที่จัดสำหรับให้คำปรึกษาอาจแตกต่างกันได้ เช่น สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง หรือสัปดาห์เว้นสัปดาห์ หรืออาจจัดบ่อยขึ้นในช่วงเวลาที่นิสิตต้องลงทะเบียนเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนอาจจัดเวลาพบนิสิตเป็นรายบุคคล ซึ่งจะได้ผลดีมาก ในสถาบันการศึกษาที่เจริญแล้วจะเห็นความสำคัญของชั่วโมงให้คำปรึกษาแก่นิสิต และยอมรับว่าเป็นการปฏิบัติการทางวิชาการของอาจารย์ เช่นเดียวกับชั่วโมงการสอนในห้องเรียน

6. เก็บข้อมูลและเรื่องราวรายละเอียดของนิสิตที่อยู่ในความดูแลไว้อย่างมีระบบ แม้ว่าประวัติและเรื่องราวของนิสิตจะมีอยู่แล้วในหน่วยทะเบียน แต่ในการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นิสิต อาจารย์ที่ปรึกษามักจะมีเอกสารต่าง ๆ เพิ่มเติมสำหรับนิสิตเฉพาะราย เช่น แผนการเรียนตลอดหลักสูตร หลักฐานสำเนาใบคำร้อง สำเนาใบอนุมัติต่าง ๆ ตลอดจนจดหมายติดต่อจากผู้ปกครอง เอกสารเกี่ยวกับปัญหาของนิสิตเหล่านี้จะได้รับการจัดเก็บเข้าแฟ้มอย่างมีระเบียบ

7. ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างสถาบัน ผู้บริหาร และนิสิต เพื่อติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพในอันที่จะแก้ปัญหาอย่างได้ผล เทียบธรรม และสุขุมรอบคอบ

คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา

คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษามีความสัมพันธ์กับภารกิจความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อภารกิจความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษามีอย่างไร ก็จะต้องจัดหาอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจนั้นได้อย่างดี

มุลเลอร์ (Mueller. 1961 : 126) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้ใส่ใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ ชยันขันแข็ง มีความเอาใจใส่ในหน้าที่เป็นอย่างดี เป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง มีความเข้าใจด้านวิชาการ ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการต่าง ๆ ที่จะสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือให้แก่นักศึกษา เพื่อจะได้แนะนำนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง

แชฟเฟอร์ และ มาร์ตินสัน (Shaffer and Martinson. 1966 : 136) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นบุคคลที่เข้าใจผู้อื่นได้ดี มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา และควรมีเวลาพอที่จะให้แก่นักศึกษาได้

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาบางเรื่อง กล่าวถึงคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ เช่น ลอว์ ชูติกร (2519 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 145 คน อาจารย์ จำนวน 182 คน และนักศึกษา จำนวน 498 คน จากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ควรมีอายุระหว่าง 30 ถึง 34 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนเกิน 3 ปี สามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีอารมณ์มั่นคง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่วน สุพัตรา เพชรมณี (2528 : 18) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยทำการสุ่มตัวอย่างกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 250 คน พบผลสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามความต้องการของนิสิตดังนี้

1. เข้าใจนิสิตเกี่ยวกับความต้องการและสภาพจิตใจ
2. ให้คำแนะนำที่ดี
3. มีเวลาว่างพอสมควร
4. รักงาน ทันสมัย
5. สนใจกิจกรรมของนิสิต
6. ไม่ถูกครอบงำจากอิทธิพลใดในมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)

กรมการฝึกหัดครู ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู. 2528 : 5 - 9)

1. เป็นอาจารย์ประจำวิทยาลัยครู
2. เป็นผู้ที่เป็นที่ยอมรับนับถือและไว้วางใจของวิทยาลัย และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม
3. เป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางจิตใจ มีศรัทธาในการทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
4. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบ และมีวินัยในการปฏิบัติงาน
5. เป็นผู้ที่มีจิตใจที่ดีงาม มีลักษณะของครูที่ดี

หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้กำหนดหน้าที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้คล้ายคลึงกัน แต่อาจจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสถาบันสำหรับสถาบัน

ราชภัฏได้มีการกำหนดหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังต่อไปนี้ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.
2539 : 11 – 12)

1. ด้านวิชาการ

- 1) ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน
- 2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนวิชาเรียน
- 3) ควบคุมการลงทะเบียนของนักศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับหรือเงื่อนไขของภาควิชาหรือโปรแกรมวิชาเอก – โท ที่นักศึกษาสังกัดอยู่ พร้อมทั้งการประสานการจัดโปรแกรมการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษามากที่สุด
- 4) ให้การแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน การค้นคว้า และติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำเมื่อผลการเรียนของนักศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจ
- 5) ยับยั้งการลงทะเบียนเรียนบางวิชาของนักศึกษา เมื่อพิจารณาเห็นว่า การลงทะเบียนเรียนวิชานั้น ๆ ไม่เหมาะสม หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียแก่นักศึกษาเอง
- 6) ให้การปรึกษาด้านอื่น ๆ ที่คิดว่ามีผลทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

2. ด้านสวัสดิการ

- 1) ให้การแนะนำเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยทั้งด้านสุขภาพทางร่างกายและสุขภาพจิต
- 2) ให้การแนะนำเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม ได้แก่ ปัญหาเรื่องที่พัวอาศัย ปัญหาการปรับตัวในสังคมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
- 3) ให้การแนะนำเกี่ยวกับปัญหาทางการเงิน ได้แก่ การแนะนำเรื่องการใช้จ่ายเรื่องทุนการศึกษา และการแสวงหาแหล่งสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือนักศึกษา
- 4) ให้การแนะนำเกี่ยวกับปัญหาด้านอาชีพ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องต่อวิชาชีพ ในสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ การให้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับแนวทางในการประกอบอาชีพ

3. ด้านอื่น ๆ ได้แก่

- 1) ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายกิจการนักศึกษา เพื่อประโยชน์ของนักศึกษา เช่น การมีส่วนร่วมในการพิจารณาทุนการศึกษา การมีส่วนร่วมในการพิจารณาความผิดทางวินัยนักศึกษา เป็นต้น
- 2) เก็บข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ
- 3) ชี้แจงเกี่ยวกับปรัชญา นโยบาย หน้าที่และบทบาทของมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ครูกลุสตัน (Crookston. 1977 : 196) ได้กล่าวถึง การพัฒนางานด้านอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ การพัฒนาด้านให้คำปรึกษาหรือการแนะนำซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลโดยเฉพาะไม่ว่าด้านการตัดสินใจ การเลือกอาชีพ การติดต่ออย่างเป็นกันเอง การเอาใจใส่ต่อความประพฤติ

ตลอดจนการแก้ปัญหา และทักษะการประเมินผล สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำหน้าที่แนะนำเท่านั้น แต่จะต้องสอนในรูปของการจัดสภาพแวดล้อม มีการพุดจาระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันอีกด้วย และปัญหาประการหนึ่งที่ระบบงานของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คือ ปัญหาจากตัวนักศึกษาเอง นักศึกษาบางคนไม่กล้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา บางคนไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าจะช่วยเหลือเขาได้บ้าง และมีนักศึกษาอีกส่วนหนึ่งที่เลย ไม่สนใจต่อการเข้าขอความช่วยเหลือ ไม่เข้าประชุมกลุ่ม ไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมใด ๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาจัดให้แก่ศึกษาในกลุ่มของตน บางคนไม่เชื่อฟังอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมักจะพบปัญหาการไม่เชื่อฟังจากอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีได้เป็นผู้สอนนักศึกษาในกลุ่มนั้น ๆ ด้วยการที่นักศึกษาไม่ค่อยเข้าประชุมกลุ่มไม่เชื่อฟัง ไม่ค่อยพบอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากเกิดผลเสียต่อตัวนักศึกษาเอง ยังเกิดผลเสียต่อสถาบัน ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรชี้แจงบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งบทบาทหน้าที่ ดังกล่าวนี้อาจระบุอยู่ในคู่มือนักศึกษาด้วย

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ

อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏ เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดสำหรับนักศึกษา ในอันที่จะช่วยแนะแนวทางให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากระดับมัธยมศึกษาได้ ฉะนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีคุณลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมกับงานและรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตน จึงจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถบรรลุความสำเร็จในการศึกษาได้ ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2539 :19 – 22)

1. เข้าใจปัญหาของนักศึกษา พร้อมและรักที่จะช่วยเหลือให้นักศึกษาปรับตัวสภาพการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาโดยชี้แจงแนะนำให้นักศึกษาเข้าใจวิธีเรียนและวิธีการศึกษาค้นคว้า

2. มีบุคลิกภาพที่ช่วยให้ไวใจอยากเข้าไปปรึกษา เป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีท่าทางน่าเชื่อถือศรัทธา

3. สละเวลาพบกับนักศึกษาอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง เพื่อทราบปัญหาของนักศึกษา

4. ศึกษาและทำความรู้จักนักศึกษาของตนเป็นอย่างดี

5. เอาใจใส่ในความประพฤติของนักศึกษา

6. เป็นบุคคลที่ยอมรับและพยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง

7. เป็นผู้มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษา

นอกจากนั้นสถาบันราชภัฏยังได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2539 : 20) ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและประสานงานระหว่างผู้บริหาร อาจารย์

และนักศึกษา

2. ควบคุมดูแลสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ

3. ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ด้านวิชาการ โดยให้แนวทางในเรื่องการวางแผนการศึกษา การเลือกวิชาเรียน โปรแกรมการเรียน ตลอดจนแก้ไขอุปสรรคปัญหาในการเรียนวิชาต่าง ๆ การช่วยเหลือนักศึกษามีดังนี้

3.1.1 ด้านหลักสูตร

- ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจหลักสูตร แผนการเรียน การเลือกวิชาเรียน ทั้งวิชาโทและวิชาเลือก

- ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการจัดตารางสอน ตารางสอบ และการลงทะเบียนวิชาเรียน

3.1.2 ด้านการวัดผลและการสอบ

- ให้ความรู้เรื่องการวัดผลการเรียน การคิดคะแนน การหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคและค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่เริ่มเรียนจนกระทั่งนักศึกษาสามารถคิดคำนวณด้วยตนเองได้

- ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการสอบว่าจะต้องมีเวลาเรียนเท่าใดในแต่ละวิชา จึงจะมีสิทธิ์สอบวิชานั้น ๆ หากนักศึกษาขาดไปโดยไม่ทราบสาเหตุ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องติดตามหรือประสานงานกับฝ่ายแนะแนวในการติดตามนักศึกษา

- ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพนักศึกษาว่ามีหลักเกณฑ์อย่างไร

- แนะนำให้ทราบถึงวินัยในการสอบ เช่น ถ้ามีการทุจริตในการสอบ จะมีผลต่อผู้เข้าสอบอย่างไรบ้าง

- ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาเรื่องการสอบ

- ให้แนวทางการศึกษารายละเอียดและเสริมสร้างความเข้าใจเรื่อง

ระเบียบการประเมินผล

3.1.3 ด้านการเรียน

- สรรวักนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต้องช่วยเหลือ เพื่อให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น

- ช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ต่อวิชาเรียน ต่ออาจารย์ และต่อเพื่อนนักศึกษา

- ให้การแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนและการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

- ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูง

- ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3.1.4 ด้านฝ่ายทะเบียนและวัดผลและฝ่ายการเงิน

- ให้ทราบถึงระเบียบการชำระเงินค่าหน่วยกิต เงินบำรุงการศึกษา รวมทั้งกำหนดระยะเวลาชำระเงิน
- ให้ทราบถึงระเบียบการเพิ่มถอนรายวิชาเรียน ตลอดจนถึงระเบียบการขอพักการเรียน
- การขอใบรับรอง คุณวุฒิ และการขอใบรับรองผลการศึกษาและใบคำร้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน

3.2 ด้านสวัสดิการและพัฒนานักศึกษา

3.2.1 ให้ข้อมูลที่ต้องการแก่นักศึกษาในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของสถาบัน เพื่อนักศึกษาจะได้ปฏิบัติตามได้เหมาะสม อีกทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ที่สถาบันจัดให้ เพื่อนักศึกษาจะได้ประโยชน์ตามสิทธิ์อันพึงมี

3.2.2 จัดรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล โดยมีระยะเฝ้าสังเกตประจำวันนักศึกษาแต่ละคน เพื่อประโยชน์ในการให้คำปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือ

3.2.3 เป็นที่พึ่งแก่นักศึกษาเมื่อมีปัญหาส่วนตัว เช่น การปรับตัว ปัญหาการเรียน ปัญหาสุขภาพ เป็นต้น โดยจัดตารางเวลาไว้เป็นพิเศษให้โอกาสนักศึกษามาพบเพื่อขอคำปรึกษาและพยายามหาวิธีการช่วยเหลือนักศึกษาแก้ปัญหา ถ้าเป็นปัญหาที่เกินความสามารถควรแนะนำให้ไปหาผู้ที่มีความสามารถจะช่วยเหลือได้ต่อไป

3.2.4 เอาใจใส่ดูแลความประพฤติต่าง ๆ ของนักศึกษาเพื่อให้เป็นพลเมืองดีและมีศีลธรรม

3.2.5 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ

3.2.6 ให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตนในการเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์การนักศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน

3.2.7 ให้นักศึกษำบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือต่อนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมที่พึงกระทำได้ในฐานะที่เป็นนักศึกษา

3.2.8 ส่งเสริมนักศึกษาให้มีโอกาสพัฒนาตัวเองครบทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เช่น การออกกำลังกาย กิจกรรม นันทนาการ การทำสังคมมิติ เป็นต้น

3.3 ด้านอื่น ๆ

3.3.1 ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเพื่อช่วยเหลือและเพื่อประโยชน์ของนักศึกษา

3.3.2 พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษาและดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบของสถาบัน

3.3.3 ให้การรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำไปแสดงแก่ผู้อื่น เช่น การรองรับการขอรับทุนการศึกษา รับรองสภาพการเป็นนักศึกษา รับรองเอกสารของสถาบันที่

นักศึกษาจะนำไปแสดงกับหน่วยงานของตัวเอง เป็นต้น

3.3.4 ชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและเข้าใจหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามกำหนดเวลา การรับฟังคำตักเตือนของอาจารย์ เป็นต้น

3.3.5 ชี้แจงให้นักศึกษาติดตามอ่านประกาศ ข่าวสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

3.3.6 อาจารย์ที่ปรึกษาควรเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาบ้าง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่นักศึกษา ในขณะที่เดียวกันจะได้รวบรวมข้อมูลบางประการของนักศึกษาที่ไม่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าผู้ซึ่งจะทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องตระหนักในบทบาทของตัวเอง อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้ที่สนใจ เอาใจใส่ใกล้ชิด เข้าใจธรรมชาติ พฤติกรรมของนักศึกษา เห็นใจและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ สละเวลาเพื่อให้นักศึกษาให้พอสมควร มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้อื่นและกับนักศึกษา มีความเข้าใจระบบงาน เข้าใจปรัชญางานในการผลิตบัณฑิตในทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ ด้านกิจการนักศึกษา และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมต่อการให้ความร่วมมือกับทุกหน่วยงาน เพื่อสร้างเสริมพัฒนาการนักศึกษาให้สมบูรณ์ในทุกด้าน สำหรับหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเป็นสื่อกลางในการสร้างเสริมความเข้าใจกับบุคคลทุกฝ่ายกับนักศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาสร้างเสริมนักศึกษาในกลุ่มทั้งด้านวิชาการ ด้านกิจกรรม ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาส่วนตัวและสอดส่องดูแลด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพของนักศึกษาด้วย หน้าที่และความรับผิดชอบดังกล่าวนี้ ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาทำได้โดยครบถ้วนสมบูรณ์จะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อคุณภาพของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่หรือภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษา พอจะสรุปได้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับด้านวิชาการ อันได้แก่การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การลงทะเบียนวิชาเรียน การเลือกวิชาเรียน การติดตามผลการเรียน การแนะนำเรื่องศึกษาต่อ เป็นต้น
2. บทบาทหน้าที่อื่นที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา เช่น ปัญหาการเงิน สุขภาพ ปัญหาครอบครัว ตลอดจนให้ความร่วมมือ และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาในกรณีที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ

ในช่วงต้นทศวรรษที่ 1970 ระบบอุดมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาเผชิญกับปัญหาหลายประการ เช่น ภาวะเกรดเฟ้อ มาตรฐานทางวิชาการ และคุณภาพของหลักสูตรต่าง ๆ ลดลง บัณฑิตมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์หลายประการ (Carnegie Council on Policy Student in

Higher Education, 1980) ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาด้านคุณภาพทางวิชาการโดย National Academic Advising Association (NACADA) และ American College Testing Program (ACT) ได้ทำการสำรวจที่เน้นลักษณะสำคัญพื้นฐานของสถาบันและการให้บริการ ผลจากการวิจัยส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์คือ มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้ใช้การวิจัยดังกล่าวในการเปลี่ยนแปลงระบบการให้คำปรึกษาทางวิชาการและการจัดองค์กรการให้คำปรึกษาตั้งแต่ปี 1979 เป็นต้นมา

อย่างไรก็ตามระบบอุดมศึกษายังต้องเผชิญกับปัญหาที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. จำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น สถาบันมีการขยายตัวมากขึ้น ทำให้การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนซับซ้อนยิ่งขึ้น การอุดมศึกษาซึ่งเคยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาบัณฑิตศึกษาโดยรวมไม่อาจทำได้อย่างทั่วถึงเช่นในอดีต
2. ลักษณะและค่านิยมของนักศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนมีความหลากหลายมากขึ้น กลุ่มนักศึกษาเหล่านี้มีค่านิยมที่แตกต่างกัน ทำให้สถาบันต้องหันมาพิจารณานโยบาย วิธีการ และการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพของนักศึกษาควบคู่กับวิชาการ
3. ประสบการณ์และการรับรู้การนักศึกษาเมื่อเข้าสู่สถาบันขัดแย้งกับความคาดหวังที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาเรียนรู้ว่าสิ่งแวดล้อมในสถาบันไม่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ และไม่อาจตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้

จากปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพทางวิชาการ วินสตันและคณะ (Winston and Associates, 1988) จึงได้ศึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางวิชาการโดยมีความเชื่อว่า การให้คำปรึกษาทางวิชาการสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นข้างต้นได้

แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ ได้อธิบายถึงหลักความเป็นจริงของกระบวนการการให้คำปรึกษาควบคู่ไปกับการให้คำจำกัดความของการให้คำปรึกษาในเชิงพัฒนาและพัฒนาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา 3 ด้าน คือ 1) การพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ 2) การพัฒนาการตัดสินใจด้วยตนเอง และ 3) การพัฒนาความสามารถในการเข้าสู่สังคม

จากแนวความคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นอกจากสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบในด้านการพัฒนาสติปัญญาและพัฒนาทางด้านวิชาการของนิสิตนักศึกษาแล้ว ยังต้องสนองตอบต่อความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา ตลอดจนการพัฒนาทักษะอันจำเป็นเพื่อการศึกษาของนิสิตนักศึกษาประสบความสำเร็จอีกด้วย ในการจัดการเพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว วินสตันให้ความเห็นว่า บทบาทของอาจารย์ในการให้คำปรึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนไป โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างนิสิตศึกษากับอาจารย์ในกระบวนการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ด้วยความเชื่อว่าคุณภาพสัมพันธระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมความงอกงามทางด้านวิชาการและด้านส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา จึงกล่าวได้ว่ากระบวนการให้คำปรึกษาทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะต้องส่งผลให้เกิด การพัฒนานักศึกษาใน

ทุกด้าน อันได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการใช้ความรู้ การพัฒนาความเข้าใจตนเองและทักษะในการตัดสินใจ ตลอดจนรู้จักแสวงหาสิ่งที่เอื้อในมหาวิทยาลัยเพื่อใช้ในการพัฒนาตนเอง ดังนั้น กระบวนการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาควรได้รับการทบทวนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้

กล่าวโดยสรุปการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบ มีการดำเนินการและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อมุ่งเน้นการช่วยเหลือนักศึกษาในการค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติมคุณภาพชีวิตมีทักษะและทัศนคติอันจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความเจริญส่วนบุคคล (Crookston, 1972; Crockett, 1978; Grittes, 1979; Walsh, 1979; Ender, Winston, and Miller, 1982)

จากคำจำกัดความดังกล่าวแสดงว่า กระบวนการการให้คำปรึกษาสะท้อนให้เห็นภาระหน้าที่ของสถาบันที่ต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา และการที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการร่วมมือร่วมใจกันระหว่างนิสิตนักศึกษาและสถาบัน โดยวินสตันและคณะได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นอาจารย์ประจำคณะทุกคนเสมอไป อาจารย์บางคนมีความสามารถที่จะทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพได้ แต่บางคนก็ไม่สามารถจะทำได้ แม้ว่าจะพยายามเพียงใดก็ตาม
2. การให้คำปรึกษาไม่ใช่หน้าที่หลักในการบริการเพื่อให้เกิดผลดีแก่สถาบันเท่านั้น แต่การให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ควรประเมินว่าความต้องการของนักศึกษาได้รับการตอบสนองอย่างดี และประสบการณ์ทางการศึกษาที่สถาบันจัดให้นักศึกษาต้องมีคุณภาพ
3. การให้คำปรึกษาไม่ใช่เป็นแต่เพียงลายลักษณ์อักษรที่ปรากฏอยู่บนกระดาษเท่านั้น แม้ว่าโปรแกรมการให้คำปรึกษาที่ดี จะต้องมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาและบันทึกอย่างเป็นระบบระเบียบก็ตาม แต่ข้อมูลที่บันทึกเหล่านั้นก็ไม่สมบูรณ์ในตัวเองเสมอไป ข้อมูลควรจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นพัฒนาการของนักศึกษาในด้านการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะช่วยในการวางแผน และเป็นแนวทางที่จะให้นักศึกษาได้รับ ประสบการณ์ในการศึกษาต่อไป จึงอาจกล่าวได้ว่าการให้คำปรึกษามีความหมายมากกว่าระเบียบหรือข้อมูลที่เก็บไว้เป็นชุด ๆ เท่านั้น
4. การให้คำปรึกษาไม่ใช่ผลที่ได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อมีการกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ลงในหลักสูตรแล้ว ข้อมูลที่ออกมาเป็นเพียงเครื่องมือที่นำมาช่วยในการวางแผนหลักสูตรและการให้คำปรึกษาเท่านั้น แต่ไม่ใช่เครื่องมือที่แนะนำมาใช้ในการตัดสินใจ
5. การให้คำปรึกษาไม่ใช่การประชุมที่จัดให้มีขึ้นเทอมละครั้งเท่านั้น หรือเป็นเพียงการประชุมในช่วงเวลาสั้น ๆ ถ้าการให้คำปรึกษาเป็นสิ่งที่มียุทธวิธีและมีส่วนช่วยในการใช้ชีวิตในการเรียนของนักศึกษา คุณภาพและความลึกซึ้งในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับ

นักศึกษา ควรจะได้รับการตกลงร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย ดังนั้นการพบกันในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ จึงไม่เป็นผลดีในการให้คำปรึกษา

6. การให้คำปรึกษามีได้หมายความว่าถึงการขอลายเซ็นเพื่อลงทะเบียนเรียนตามตาราง แต่การให้คำปรึกษามีความหมายมากกว่านี้ จะต้องมีการวางแผนการศึกษาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับจำนวนรายวิชาที่เรียนไปแล้ว ตามความถนัด ความสนใจ และเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

7. การให้คำปรึกษาไม่ใช่กิจกรรมที่จำกัดอยู่ในขอบเขต การให้คำปรึกษาที่มีคุณภาพสามารถจัดได้หลายรูปแบบ โดยทั่วไปจะจัดในลักษณะเปิดกว้างขึ้นกับความต้องการ ของนักศึกษา และความตั้งใจของอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้ความช่วยเหลือ และต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตในการเรียนของนักศึกษา การให้คำปรึกษาที่มี คุณภาพจะต้องมุ่งพัฒนานักศึกษาในทุก ๆ ด้าน

8. การให้คำปรึกษาไม่ใช่กระบวนการตัดสินใจ เป้าหมายของการให้คำปรึกษา คือ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา ไม่ใช่การวิเคราะห์พฤติกรรม และการตัดสินใจค่านิยมของนักศึกษา ควรเป็นไปเพื่อให้นักศึกษารู้จักคิดประเมินและตัดสินใจด้วยตนเอง อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรตระหนักอยู่เสมอว่า นักศึกษาอาจจะมองการศึกษาแตกต่างไปจากนักวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาจึงไม่ควรพยายามที่จะสั่งการหรือกำหนดค่านิยมต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษา

9. การให้คำปรึกษาไม่ใช่การแนะแนว แต่ควรจะเป็นเรื่องของวิชาการมากกว่าเรื่องส่วนตัว แม้ว่าการให้คำปรึกษาจะส่งผลออกมาให้เห็นในลักษณะที่นักศึกษาได้มีการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตัวเช่นเดียวกันกับการพัฒนาด้านวิชาการ แต่การให้คำปรึกษาไม่ใช่รูปแบบหนึ่งของการแนะแนว

10. การให้คำปรึกษาไม่ใช่สิ่งที่เสริมเข้าไปในการกิจทางการศึกษา แต่เป็นภารกิจส่วนหนึ่ง ที่สอดแทรกอยู่ในภารกิจทางการศึกษา ซึ่งควรกระทำควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้นักศึกษาค้นพบเป้าหมายของชีวิต อันเป็นการค้นพบประสบการณ์ทางการศึกษาที่มีประโยชน์ต่อตนเอง

นอกจากนั้น วินสตันและคณะได้เสนอหลัก 7 ประการ ซึ่งมีความสำคัญต่อกระบวนการให้คำปรึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการให้คำปรึกษาเชิงพัฒนา ดังนี้

11. การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในการพบปะกัน ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา ควรเป็นการพบที่มีทิศทางและเป้าหมายที่แน่นอน ทั้งสองฝ่ายต้องมีความรับผิดชอบและข้อตกลงร่วมกัน ต้องรู้ว่าจะให้คำปรึกษาเรื่องอะไร และไม่ควรให้คำปรึกษาในเรื่องใด

12. การให้คำปรึกษาจะต้องเน้นในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพิ่มพูนประสบการณ์ในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ซึ่งควรจะสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน สิ่งที่ควรคำนึงถึงก็คือ อาจารย์ที่ปรึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใด จะต้องรู้ว่าการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะส่งผลต่อนักศึกษาอย่างไร เหมาะสมหรือไม่

13. การให้คำปรึกษาต้องยึดถือเป้าหมายเป็นหลัก เป้าหมายที่กำหนดขึ้นต้องมาจากนักศึกษาและเกี่ยวข้องกับการศึกษา อาชีพ และการพัฒนาตนเอง อาจารย์ที่ปรึกษาควรช่วยเหลือให้นักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมาย และท้าทายให้นักศึกษารู้จักคิดถึงลักษณะที่ตนเองต้องการหลังจากสำเร็จการศึกษา

14. การให้คำปรึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์เป็นหลัก โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องถือเป็นความรับผิดชอบเบื้องต้นในการที่จะทำให้การให้คำปรึกษาดำเนินต่อไปได้ด้วยดี อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องถือเป็นบทบาทโดยตรงที่จะให้ความสำคัญแก่นักศึกษาเป็นเอกัตบุคคล นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ต้องแสดงออกให้เห็นถึงความยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือนักศึกษาด้วยความเต็มใจ

15. อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา โดยเฉพาะการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น การรู้จักรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง และการวางตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ อิทธิพลของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษามากที่สุด คือ การแสดงออกทางบุคลิกภาพและพฤติกรรม ซึ่งจะเป็สิ่งกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการพัฒนา เป็นการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จะเป็นในการ ดำรงชีวิต และการช่วยเหลือสังคม

16. การให้คำปรึกษาควรพยายามบูรณาการระหว่างความเชี่ยวชาญของการให้คำปรึกษากับการเป็นนักวิชาการ และความรอบรู้ในเรื่องกิจการนิสิตนักศึกษา สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือความร่วมมือของคณาจารย์ เป็นสิ่งจำเป็นที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จในการให้คำปรึกษาซึ่งจะช่วยพัฒนานักศึกษาโดยส่วนรวม เพราะคณาจารย์ที่เป็ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและกิจกรรมนักศึกษาจะมีทักษะที่จะช่วยส่งเสริมให้ระบบการให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จ

17. อาจารย์ที่ปรึกษาควรพยายามใช้ทรัพยากรในสถาบันและชุมชนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนั้นควรปรับข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการ และการบริการนักศึกษา ซึ่งมีความจำเป็ต่อโปรแกรมการให้คำปรึกษาประสบผลสำเร็จได้

นอกจากนี้วินสตันและคณะ ยังได้เสนอหลักการเกี่ยวกับรูปแบบโครงสร้างการให้คำปรึกษา (Model Advising Structure) มีหลักการสำคัญ ดังนี้คือ

1. การให้คำปรึกษา ควรจะจัดขึ้นโดยบุคลากรที่มีความสมัครใจ ผ่านการฝึกทักษะอย่างเป็นระบบมาแล้ว คำนึงถึงการให้คำปรึกษาว่าเป็นความรับผิดชอบในหน้าที่ เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการให้คำปรึกษา

2. การให้คำปรึกษาเป็นหน้าที่ที่สำคัญของสถาบันซึ่งจำเป็นต้องได้รับความสนใจและการสนับสนุน เหมือนกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3. การให้คำปรึกษา ควรเป็นความร่วมมือของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ คณาจารย์ ฝ่ายกิจการนักศึกษา และตัวนักศึกษาเอง

4. การให้คำปรึกษาควรมีลักษณะเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพ ที่จะช่วยให้มาตรฐานทางวิชาการของสถาบันมีระดับสูง และช่วยให้นักศึกษาพึงพอใจในความต้องการ การพัฒนาส่วนตน และการพัฒนาทางการศึกษาถือว่าเป็นภารกิจโดยตรงของสถาบัน

5. การให้คำปรึกษา ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจสถาบันมากขึ้น เข้าใจเป้าหมายของสถาบัน เข้าใจจุดประสงค์ นโยบายของสถาบัน และช่วยให้นักศึกษาพึงพอใจในประสบการณ์ ด้านการศึกษาที่ได้รับ

จากการศึกษาทฤษฎีของวินสตันและคณะสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาซึ่งเป็นบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรง ได้มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษา (Student Development) โดยให้ความสำคัญแก่นิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล (Individual) และเห็นวาทะของอาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นไปเพื่อการตอบสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษา และการแสวงหาแนวทางเพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับประสบการณ์ แนวคิดดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและสถานศึกษามีส่วนร่วมพัฒนานักศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงเน้นการพัฒนานักศึกษาในทุกด้าน ซึ่งเป็นแนวคิดที่แตกต่างไปจากอดีตที่มุ่งทางวิชาการเป็นหลัก จึงเห็นได้ว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจะมีความสำคัญและจำเป็นมากยิ่งขึ้น บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามแนวคิดนี้สามารถจำแนกออกเป็นด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังรายละเอียด ดังนี้

1. บทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษา หลักสูตร รายวิชา แนวทางในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ วิธีการปรับตัว การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย รูปแบบและวิธีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การแนะนำเกี่ยวกับ กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันที่ควรทราบ รวมทั้งข้อมูลด้านกิจการนิสิตนักศึกษา นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ยังควรกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายทางการศึกษาของตนเอง และในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิตนักศึกษานั้น ควรคำนึงถึงความต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก

2. บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา ได้แก่ การแสวงหาวิธีการในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในความดูแลให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ซึ่งสถาบันได้กำหนดไว้ การพัฒนานิสิตนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการอาจทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาให้ด้านบุคลิกภาพ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การใช้ภาษา การตกแต่งตัว หรือแนะนำแนวทางที่เหมาะสม เมื่อพบข้อบกพร่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของนิสิตนักศึกษา กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง มีการติดตามและประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย

3. บทบาทด้านการปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา ได้แก่ การสร้างความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเกิดความรู้สึกสบายใจและมั่นใจ เมื่อมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้นิสิตนักศึกษากล้าเปิดเผยข้อมูลและความคิดเห็นต่าง ๆ แก่อาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรจัดหารูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี เช่น การจัดเวลาในการนัดพบ

ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การให้ความสะดวกเมื่อนิสิตนักศึกษาต้องการเข้าพบเพื่อขอคำแนะนำ นอกจากนี้ให้ความสนใจการติดตามสอบถามความเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาในความดูแล ตลอดจนให้อิสระแก่นิสิตนักศึกษาในการแสดงความคิดเห็นเมื่อมาขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

4. บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา ได้แก่ การร่วมคิดร่วมวางแผน และช่วยเหลือเรื่องการศึกษาและปัญหาและอุปสรรคของนิสิตนักศึกษา โดยมุ่งเน้นให้นิสิตนักศึกษาสามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทด้านการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถาบัน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา ในความดูแลให้ได้รับการพัฒนาในด้านที่ยังขาดอยู่ตลอดจนแนะนำการใช้ทรัพยากรในสถาบันและชุมชนให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ตามทัศนะอาจารย์ที่ปรึกษาและตามความต้องการของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 187 คน และนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาใน 4 คณะคือ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ คณะวิทยาการจัดการ ในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 6,307 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 187 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง และ นักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ใน 4 คณะ ทั้ง 4 ชั้นปี จำนวน 364 คน ที่ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตารางของเครจจ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามคณะที่สังกัดได้กลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามคณะ

คณะ	อาจารย์ที่ปรึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ครุศาสตร์	46	46
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	39	39
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	38	38
วิทยาการจัดการ	64	64
รวม	187	187

ตาราง 2 นักศึกษาที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะและชั้นปี

คณะ/ชั้นปี	นักศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณะที่ศึกษา		
ครุศาสตร์	1110	64
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1091	63
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1059	62
วิทยาการจัดการ	3047	175
รวม	6307	364
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	1959	113
ชั้นปีที่ 2	1455	83
ชั้นปีที่ 3	1704	103
ชั้นปีที่ 4	1189	65
รวม	6307	364

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามแนวคิดของ วินสตันและคณะทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย บทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา บทบาทด้านการพัฒนานักศึกษา บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และบทบาทด้านให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยของ สุรัสวดี มุสิกบุตร (2537) นภาพร อมรชัยเจริญ (2537) บุญเทียม ศิริปัญญา (2537) ชวนิตย์ รัชตกุล (2534)

2. ศึกษางานวิจัยของ บุญเทียม ศิริปัญญา (2537) สุรัสวดี มุสิกบุตร(2537) ชวนิตย์ รัชตกุล (2534) จิตต์ผจง สุขะตุงคะ (2536) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาของนักศึกษา

3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และเทคนิคการเขียนคำถามตามวิธีของไลเคิร์ท (ไพศาล หวังพานิช 2526:148 – 150)

4. สร้างแบบสอบถาม โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity)

7. ปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 15 คน นักศึกษาจำนวน 40 คน ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำแล้วใช้การทดสอบค่าที (t- test) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 มาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2522.)

8. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ตามทัศนะอาจารย์ที่ปรึกษาและตามความต้องการของนักศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ท (Likert)

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนแบบสอบถามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและความต้องการนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้

5 คะแนน หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่าข้อความนั้นมีความสำคัญหรือจำเป็นมากที่สุด หรือ นักศึกษามีความต้องการในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่าข้อความนั้นมีความสำคัญหรือความจำเป็นมาก หรือนักศึกษามีความต้องการในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่าคุณวิชานั้นมีความสำคัญหรือความจำเป็นปานกลาง หรือนักศึกษามีความต้องการในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่าคุณวิชานั้นมีความสำคัญหรือความจำเป็นน้อย หรือนักศึกษามีความต้องการในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่าคุณวิชานั้นมีความสำคัญหรือความจำเป็นน้อยที่สุด หรือนักศึกษามีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของอาจารย์ที่ปรึกษาและความต้องการของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นในระดับมากที่สุด หรือนักศึกษามีความต้องการในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นในระดับมาก หรือนักศึกษามีความต้องการในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นในระดับปานกลาง หรือนักศึกษามีความต้องการในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นในระดับน้อย หรือนักศึกษามีความต้องการในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นในระดับน้อยที่สุด หรือนักศึกษามีความต้องการในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ตามทักษะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาตามทักษะของนักศึกษา แบบสอบถามตอนนี้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อและมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ท

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามตอนนี้ มีดังนี้

5 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมากที่สุด หรือนักศึกษามีปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมาก หรือนักศึกษามีปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับปานกลาง หรือ นักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับน้อย หรือ นักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับน้อยที่สุด หรือ นักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยในแบบสอบถามปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาตามทัศนะของ นักศึกษา ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมากที่สุด หรือนักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมาก หรือนักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับปานกลาง หรือนักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับน้อย หรือนักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับน้อย

1.0 – 1.50 หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับน้อยที่สุด หรือนักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์ต่อ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และแจกแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้วติดตามเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง

3. ขอความอนุเคราะห์จากคณบดี และหัวหน้าโปรแกรมวิชา ส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม แล้วติดตามเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลมาจัดระบบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences)

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลโดยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science) จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 551 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 531 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.37

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

คณะที่สังกัด	จำนวน (N = 181)	ร้อยละ
ครุศาสตร์	44	24.30
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	37	20.40
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	37	20.40
วิทยาการจัดการ	63	35.00

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามของนักศึกษาที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

นักศึกษา	จำนวน(N = 350)	ร้อยละ
1. คณะที่สังกัด		
1.1 ครุศาสตร์	57	16.30
1.2 มนุษยศาสตร์ฯ	61	17.40
1.3 วิทยาศาสตร์ฯ	63	18.00
1.4 วิทยาการจัดการ	169	48.30
2. ชั้นปีที่ศึกษา		
1.1 ชั้นปีที่ 1	111	31.71
1.2 ชั้นปีที่ 2	75	21.43
1.3 ชั้นปีที่ 3	103	29.43
1.4 ชั้นปีที่ 4	61	17.43

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 1 เพื่อศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา โดยการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน 4 ด้าน คือ ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา โดยการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม 4 ด้าน และเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson . 1981 : 190 - 308)

4. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มี ต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม 4 ด้าน และเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัดและชั้นปีที่ศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson . 1981 : 190 - 308)

5. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 5 เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษา โดยการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Ferguson 1981:49)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson 1981:68)

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้การทดสอบค่าที (Flemming and Nellis. 1994 : 374)

2.2.การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

3. การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การทดสอบค่าที่ส่วนการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่เสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาและความต้องการของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อให้การแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม และเป็นรายด้าน 4 ด้านคือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม และเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ่

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัดและชั้นปีที่ศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ตอนที่ 5 การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาของนักศึกษาโดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 การศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผล ดังแสดงในตาราง 5-9

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม และเป็นรายด้าน

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	N = 181		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา	4.05	0.45	มาก
ด้านการพัฒนานักศึกษา	4.14	0.51	มาก
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา	4.04	0.51	มาก
ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา	4.07	0.52	มาก
รวม	4.08	0.44	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษาโดยรวม มีความสำคัญหรือจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา มีความสำคัญหรือจำเป็น อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	บทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา	N = 181		การแปล ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	กระตุ้นให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการศึกษา ของตนเอง	4.17	.67	มาก
2.	กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการ ของนักศึกษาเป็นหลัก	4.17	.72	มาก
3.	อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	4.09	.72	มาก
4.	ช่วยเหลือนักศึกษาในการรวมแผนการศึกษาให้สอดคล้อง กับความสนใจของนักศึกษา	3.90	.82	มาก
5.	อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรโปรแกรมวิชา ที่ศึกษา	4.15	.78	มาก
6.	แนะนำลักษณะรายวิชาในโปรแกรมวิชาที่ศึกษาก่อนที่ นักศึกษาลงทะเบียนเรียน	4.07	.77	มาก
7.	กระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาตนเองในการประกอบอาชีพ ในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา	4.01	.76	มาก
8.	แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อ	4.02	.77	มาก
9.	ชี้แจงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับซึ่งนักศึกษาควรทราบ	4.03	.86	มาก
10.	ชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียน	4.03	.72	มาก
11.	ชี้แจงเกี่ยวกับปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบ	4.02	.83	มาก
12.	แนะนำวิธีการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการ ในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา	4.02	.68	มาก
13.	แนะนำวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับโปรแกรมที่ศึกษา	3.98	.81	มาก
14.	อธิบายให้นักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่ พึงประสงค์ของโปรแกรมที่ศึกษา	4.13	.75	มาก
15.	แนะนำวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.00	.86	มาก
	รวม	4.05	.45	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษาโดยรวมว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .45) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าทุกข้อมีความสำคัญหรือความจำเป็น อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	บทบาทด้านการพัฒนานักศึกษา	N = 181		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
16.	แนะนำวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป.	4.00	.67	มาก
17.	แนะนำให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง	3.93	.72	มาก
18.	กระตุ้นให้นักศึกษาดำเนินกิจกรรมตามเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง	3.87	.87	มาก
19.	ให้คำปรึกษา เมื่อพบว่าผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลง	3.93	.90	มาก
20.	สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสถาบัน	4.01	.82	มาก
21.	มีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.17	.72	มาก
22.	นำข้อมูลที่ได้จากนักศึกษา มาประกอบการให้คำปรึกษา	4.01	.76	มาก
23.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนอย่างใกล้ชิด	3.76	.85	มาก
24.	หาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมร่วมกับนักศึกษา	3.96	.71	มาก
25.	ให้คำปรึกษาโดยเน้นในเรื่องวิชาการ	4.08	.74	มาก
26.	มีการประเมินพัฒนาการของนักศึกษาเป็นระยะๆ อย่างละเอียดสม่ำเสมอ	4.35	.87	มาก
27.	ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดี	4.51	.75	มากที่สุด
28.	แนะนำให้นักศึกษาใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตไปใช้ในการช่วยเหลือสังคม	4.59	.73	มากที่สุด
29.	เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในเรื่องต่างๆ	4.51	.79	มากที่สุด
30.	เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาในการใช้ภาษาไทย	4.34	.87	มาก
31.	ตักเตือนหรือแนะนำทางที่เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของนักศึกษา	4.26	.72	มาก
32.	บันทึกการให้คำปรึกษาเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนานักศึกษา	4.10	.88	มาก
	รวม	4.14	.51	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนคติตอบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในด้าน
 การพัฒนานักศึกษาโดยรวมว่ามีความสำคัญ หรือความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = .51)
 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนคติตอบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสำคัญ
 หรือความจำเป็นในระดับมากที่สุด 3 ข้อคือ ข้อ 27 การส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดี
 ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .75) ข้อ 28 การแนะนำให้ให้นักศึกษาใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต
 ไปใช้ในการช่วยเหลือสังคม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .73) ข้อ 29 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา
 ในเรื่องต่างๆ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .79) ส่วนข้ออื่นๆอาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนคติว่ามีความสำคัญหรือ
 ความจำเป็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาเป็นรายข้อ

ข้อที่	บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา	N = 181		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
33.	กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	3.96	.89	มาก
34.	พบปะกับนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ในแต่ละภาคการศึกษา	4.11	.71	มาก
35.	มีข้อตกลงร่วมมือกับนักศึกษาไว้อย่างชัดเจนในเรื่องที่จะให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา	3.93	.93	มาก
36.	จัดทำใบนัดพบเพื่อให้นักศึกษาแจ้งความในการขอเข้ารับคำปรึกษา	3.87	.87	มาก
37.	พบปะพูดคุยกับนักศึกษาในความดูแลอย่างไม่เป็นทางการในโอกาสพิเศษต่างๆ	3.86	.84	มาก
38.	ในขณะที่ให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ	4.13	.73	มาก
39.	นำข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษามาใช้ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป	4.07	.72	มาก
40.	สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนักศึกษาเข้าพบ	4.30	.70	มาก
41.	พูดคุยสอบถามเรื่องต่างๆ ของนักศึกษา นอกเหนือจากเรื่องวิชาการ	4.13	.76	มาก
	รวม	4.04	.51	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาโดยรวมว่ามีความสำคัญหรือความจำเป็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าทุกข้อมีความสำคัญหรือความจำเป็นในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มี
ต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา
เป็นรายข้อ

ข้อที่	บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือ ประสานงาน กับนักศึกษา	N = 181		การแปล ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
42.	ติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูล ที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบ นักศึกษาได้	4.03	.77	มาก
43.	ประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนักศึกษา เมื่อมีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง	3.98	.77	มาก
44.	ให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในความดูแล	4.10	.84	มาก
45.	ขอพบนักศึกษามีปัญหาที่ต้องการคำปรึกษา	4.03	.66	มาก
46.	ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน หากพบนักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน	4.04	.85	มาก
47.	ใช้ทรัพยากรในสถาบัน เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานักศึกษา	4.19	.76	มาก
48.	ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อแหล่งฝึกงาน ที่สอดคล้องตามความถนัดและความสนใจ ของนักศึกษา	4.12	.82	มาก
49.	ให้ข้อมูลของนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ ประจำวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ ในการติดตามและประสานงาน	4.09	.73	มาก
50.	ตรวจสอบติดตามผลการเรียน และ แจ้งให้นักศึกษาทราบ	3.98	.68	มาก
รวม		4.06	.52	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้
ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาโดยรวมว่ามีความสำคัญหรือความจำเป็นในระดับมาก
($\bar{X} = 4.06$ S.D. = .52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าทุกข้อ
มีความสำคัญหรือความจำเป็น ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม และเป็นรายด้าน 4 ด้านคือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 10-14

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	N = 350		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา	3.99	.61	มาก
ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.87	.59	มาก
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา	3.90	.68	มาก
ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา	3.96	.60	มาก
รวม	3.93	.57	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	บทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา	N = 350		การแปล ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	กระตุ้นให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการศึกษาของตนเอง	3.94	.84	มาก
2.	กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นหลัก	4.11	.83	มาก
3.	อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	4.05	.86	มาก
4.	ช่วยเหลือนักศึกษาในการรวมแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา	3.94	.95	มาก
5.	อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรโปรแกรมวิชาที่ศึกษา	4.07	.94	มาก
6.	แนะนำลักษณะรายวิชาในโปรแกรมวิชาที่ศึกษาก่อนที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน	4.08	.92	มาก
7.	กระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาตนเองในการประกอบอาชีพในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา	4.00	.90	มาก
8.	แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อ	4.12	.89	มาก
9.	ชี้แจงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งนักศึกษาควรทราบ	3.87	.81	มาก
10.	ชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียน	4.03	.85	มาก
11.	ชี้แจงเกี่ยวกับปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบ	3.98	.86	มาก
12.	แนะนำวิธีการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา	4.04	.85	มาก
13.	แนะนำวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับโปรแกรมที่ศึกษา	3.91	.84	มาก
14.	อธิบายให้นักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของโปรแกรมที่ศึกษา	3.91	.86	มาก
15.	แนะนำวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.89	.86	มาก
	รวม	3.99	.61	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
ในด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษาโดยรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .61) และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกข้อ
ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	บทบาทด้านการพัฒนานักศึกษา	N = 350		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
16.	แนะนำวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป	3.92	.83	มาก
17.	แนะนำให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง	3.66	.93	มาก
18.	กระตุ้นให้นักศึกษาดำเนินกิจกรรมตามเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง	3.61	.97	มาก
19.	ให้คำปรึกษา เมื่อพบว่าผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลง	3.73	.94	มาก
20.	สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของสถาบัน	3.71	.93	มาก
21.	มีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.92	.89	มาก
22.	นำข้อมูลที่ได้จากนักศึกษา มาประกอบการให้คำปรึกษา	3.90	.84	มาก
23.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนอย่างใกล้ชิด	3.58	.88	มาก
24.	หาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมร่วมกับนักศึกษา	3.72	.84	มาก
25.	ให้คำปรึกษาโดยเน้นในเรื่องวิชาการ	3.95	.81	มาก
26.	มีการประเมินพัฒนาการของนักศึกษาเป็นระยะๆอย่างละเอียดสม่ำเสมอ	3.95	.81	มาก
27.	ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดี	4.04	.88	มาก
28.	แนะนำให้นักศึกษาใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตไปใช้ในการช่วยเหลือสังคม	4.06	.85	มาก
29.	เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในเรื่องต่างๆ	4.16	.84	มาก
30.	เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาในการใช้ภาษาไทย	4.04	.87	มาก

ตาราง 12 ต่อ

ข้อที่	บทบาทด้านการพัฒนานักศึกษา	N = 350		การแปล ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
31.	ดักเตือนหรือแนะนำทางที่เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของนักศึกษา	3.95	.87	มาก
32.	บันทึกการให้คำปรึกษาเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนานักศึกษา	3.84	.93	มาก
	รวม	3.87	.59	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่านักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการพัฒนานักศึกษาโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ S.D. = .59) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกข้อในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักศึกษาที่มี
ต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา	N = 350		การแปล ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
33.	กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการให้นักศึกษา เข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	3.80	.97	มาก
34.	พบปะกับนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ในแต่ละภาคการศึกษา	3.89	.91	มาก
35.	มีข้อตกลงร่วมมือกับนักศึกษาไว้อย่างชัดเจน ในเรื่องที่จะให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา	3.81	.91	มาก
36.	จัดทำใบนัดพบเพื่อให้นักศึกษาแจ้งความประสงค์ ในการขอเข้ารับคำปรึกษา.	3.65	1.02	มาก
37.	พบปะพูดคุยกับนักศึกษาในความดูแล อย่างไม่เป็นทางการในโอกาสพิเศษต่าง ๆ	3.71	.95	มาก
38.	ในขณะที่ให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ	4.19	.82	มาก
39.	นำข้อมูลเดิมที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษามาใช้ ในการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป	3.93	.83	มาก
40.	สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง เมื่อนักศึกษาเข้าพบ	4.07	.92	มาก
41.	พูดคุยสอบถามเรื่องต่างๆ ของนักศึกษา นอกเหนือจากเรื่องวิชาการ.	4.03	.95	มาก
รวม		3.90	.68	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่านักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
ในด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$ S.D. = .68) และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่านักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกข้อ
ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนักศึกษาที่มี
 ต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา
 เป็นรายชื่อ

ข้อที่	บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือประสานงานกับ นักศึกษา	N = 350		การแปล ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
42.	ติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบ นักศึกษาได้	3.93	.86	มาก
43.	ประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนักศึกษา เมื่อมีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง	3.87	.87	มาก
44.	ให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในความดูแล	3.91	.83	มาก
45.	ขอพบนักศึกษามีปัญหาที่ต้องการคำปรึกษา	3.92	.86	มาก
46.	ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน หากพบว่านักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน	3.92	.84	มาก
47.	ใช้ทรัพยากรในสถาบัน เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานักศึกษา	3.97	.86	มาก
48.	ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อแหล่งฝึกงาน ที่สอดคล้องตามความถนัดและความสนใจของ นักศึกษา	4.12	.86	มาก
49.	ให้ข้อมูลของนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ ประจำวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน	4.02	.85	มาก
50.	ตรวจสอบติดตามผลการเรียน และ แจ้งให้นักศึกษาทราบ	3.89	.85	มาก
	รวม	3.96	.64	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่านักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
 ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$
 $S.D. = .64$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของ
 อาจารย์ที่ปรึกษาทุกข้อในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม และเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบทักษะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	1.46	.49	2.45	.06
	ภายในกลุ่ม	177	35.09	.20		
	รวม	180	36.55			
ด้านการพัฒนานักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	1.90	.64	2.51	.06
	ภายในกลุ่ม	177	44.85	.25		
	รวม	180	46.76			
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	1.25	.42	1.58	.19
	ภายในกลุ่ม	177	46.74	.26		
	รวม	180	47.98			
ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	.51	.17	.63	.59
	ภายในกลุ่ม	177	48.08	.27		
	รวม	180				
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.27	.42	2.23	.09
	ภายในกลุ่ม	177	33.66	.19		
	รวม	180	34.94			

จากตาราง 15 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษา ที่สังกัดในคณะที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัดและชั้นปีที่ศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 16-25

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	4.80	1.60	4.35	.01
	ภายในกลุ่ม	346	127.34	.37		
	รวม	349	132.15			
ด้านการพัฒนานักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.24	1.08	3.08	.03
	ภายในกลุ่ม	346	121.29	.35		
	รวม	349	124.53			
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.91	1.30	2.85	.04
	ภายในกลุ่ม	346	157.97	.46		
	รวม	349	161.88			
ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.33	1.44	3.50	.02
	ภายในกลุ่ม	346	142.68	.41		
	รวม	349	147.01			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.85	1.28	4.01	.01
	ภายในกลุ่ม	346	110.80	.32		
	รวม	349	114.65			

จากตาราง 16 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 17-19

สำหรับในด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา เมื่อทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ่แล้ว ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของ
อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัด

คณะที่สังกัด	$\bar{X}$	ครุศาสตร์	มนุษยศาสตร์ฯ	วิทยาศาสตร์ฯ	วิทยา การจัดการ
ครุศาสตร์	4.05				*
มนุษยศาสตร์ฯ	4.10				
วิทยาศาสตร์ฯ	3.90				
วิทยาการจัดการ	3.84				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

จากตาราง 17 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาใน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับ
นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของ
อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัด

คณะที่สังกัด	$\bar{X}$	ครุศาสตร์	มนุษยศาสตร์ฯ	วิทยาศาสตร์ฯ	วิทยาการ จัดการ
ครุศาสตร์	4.13				*
มนุษยศาสตร์ฯ	4.18				
วิทยาศาสตร์ฯ	3.99				
วิทยาการจัดการ	3.89				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับ
นักศึกษาในคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการ
แนะนำและการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้อื่นๆ ไม่พบ
ความแตกต่างกัน

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์
ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัด

คณะที่สังกัด	$\bar{X}$	ครุศาสตร์	มนุษยศาสตร์ฯ	วิทยาศาสตร์ฯ	วิทยาการ จัดการ
ครุศาสตร์	4.01				*
มนุษยศาสตร์ฯ	4.17				
วิทยาศาสตร์ฯ	3.95				
การจัดการ	3.87				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับ
นักศึกษาในคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้
ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

บทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการแนะนำ และการให้คำปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.56	1.18	4.27	.01
	ภายในกลุ่ม	346	96.12	.28		
	รวม	349	99.68			
ด้านการพัฒนา นักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	4.93	1.64	4.74	.00
	ภายในกลุ่ม	346	119.99	.34		
	รวม	349	124.92			
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ กับนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	10.69	3.56	8.16	.00
	ภายในกลุ่ม	346	151.19	.43		
	รวม	349	161.89			
ด้านการให้ความ ช่วยเหลือและ ประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	8.94	2.98	7.46	.00
	ภายในกลุ่ม	346	138.23	.40		
	รวม	349	147.17			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.41	2.14	7.14	.00
	ภายในกลุ่ม	346	103.62	.30		
	รวม	349	110.03			

จากตาราง 20 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ต่างชั้นปีกัน มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาท
ของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ.05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ
เชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 21-25

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์
ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	3.84				
ชั้นปีที่ 2	3.96				*
ชั้นปีที่ 3	4.04				*
ชั้นปีที่ 4	3.65				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของ
อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของ
อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	3.82			*	
ชั้นปีที่ 2	4.92				
ชั้นปีที่ 3	4.00				*
ชั้นปีที่ 4	3.66				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีบทบาทของ
อาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	3.82				
ชั้นปีที่ 2	3.93				
ชั้นปีที่ 3	4.00				*
ชั้นปีที่ 4	3.67				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของ
อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	3.87				*
ชั้นปีที่ 2	3.94				*
ชั้นปีที่ 3	4.10				*
ชั้นปีที่ 4	3.58				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	3.92				
ชั้นปีที่ 2	4.08				*
ชั้นปีที่ 3	4.09				*
ชั้นปีที่ 4	3.66				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาของนักศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 26-27

ตาราง 26 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
ต่อปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	N = 181		ระดับ ปัญหา
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการที่มีอาจารย์ที่ปรึกษา	3.85	.98	มาก
2.	นักศึกษาสนใจกิจกรรมมากเกินไป	3.81	.97	มาก
3.	นักศึกษาไม่สนใจจะปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่างๆทำให้เกิดผลเสียแก่ตนเอง	3.85	.62	มาก
4.	นักศึกษามีผลการเรียนค่อนข้างต่ำ	3.48	.91	ปานกลาง
5.	นักศึกษามีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องช่วยเหลือนักศึกษาในทุกเรื่อง	3.59	.82	มาก
6.	อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนมีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบมากเกินไป	3.70	.94	มาก
7.	อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการพบนักศึกษาตามกำหนดเวลา	3.74	.84	มาก
8.	อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไป	3.96	.73	มาก
9.	นโยบายและหลักการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันไม่ชัดเจน	3.89	.78	มาก
10.	สถาบันยังไม่ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา	3.87	.66	มาก
	รวม	3.77	.49	มาก

จากตาราง 26 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือข้อ 4 นักศึกษามีผลการเรียนค่อนข้างต่ำ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = .91) ส่วนข้ออื่นๆ อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 27 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาต่อปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษา เป็นรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษา	N = 350		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	นักศึกษามีปัญหาในการตามอาจารย์ที่ปรึกษาได้ยาก	3.52	1.13	มาก
2.	อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำปรึกษานักศึกษาน้อยเกินไป	3.53	1.07	มาก
3.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร	3.25	1.17	ปานกลาง
4.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องการลงทะเบียนวิชาเรียน	3.07	1.21	ปานกลาง
5.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องของงานทะเบียนเพิ่ม – ถอนวิชาเรียน	3.02	1.19	ปานกลาง
6.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยติดตามผลการเรียนของนักศึกษา	2.91	1.24	ปานกลาง
7.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถชี้แจงเกี่ยวกับกฎข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	2.80	1.21	ปานกลาง
8.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ดูแลในเรื่องความประพฤติการปรับตัวของนักศึกษา	2.81	1.27	ปานกลาง
9.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยรับฟังปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา	2.85	1.24	ปานกลาง
10.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เข้าใจภาระหน้าที่ของตนเอง	2.69	1.32	ปานกลาง
	รวม	3.04	.98	ปานกลาง

จากตาราง 27 แสดงว่านักศึกษา มีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = .98) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ข้อ 1 การตามอาจารย์ที่ปรึกษาได้ยาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 1.13) และ ข้อ 2 อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำปรึกษา นศึกษาน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 1.07) ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษามีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา และความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวม และเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา รวมทั้งการศึกษาถึงปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาของนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 551 คน โดยจำแนกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 187 คน และนักศึกษาจำนวน 364 คนที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย บทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา บทบาทด้านการพัฒนานักศึกษา บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามกับอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 187 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 181 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.79 และแจกแบบสอบถามกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 364 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.15 รวมทั้งสิ้นผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามทั้งหมด 551 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 531 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.37

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย($\bar{X}$)และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

ตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย($\bar{X}$)และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม 4 ด้านและเป็นรายด้านจำแนกตามคณะที่สังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Shaffé)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวม 4 ด้าน และเป็นรายด้าน จำแนกตามคณะที่สังกัดและชั้นปีที่ศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ (Shaffé)

ตอนที่ 5 การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาตามทัศนะของนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาโดยรวม และเป็นรายด้าน 4 ด้านสามารถสรุปผลตามลำดับดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาและ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการประสานงานกับนักศึกษา ว่ามีความสำคัญ หรือมีความจำเป็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะต่อ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสำคัญหรือความจำเป็นในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน

2. นักศึกษามีความต้องการต่อบาบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน

3. อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดคณะต่างกัน มีทักษะตอบทบทวนของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านแนะนำและการให้คำปรึกษาและด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษานั้น นักศึกษาต่างคณะกันมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการพัฒนานักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือประสานงานกับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

1. การศึกษาทักษะของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านพบว่ามีความสำคัญหรือความจำเป็นในระดับมาก เพราะว่าสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาที่ยาวนานสถาบันหนึ่งในกลุ่มราชภัฏทั่วประเทศดังนั้นการเรียนในระดับอุดมศึกษาอาจารย์ทุกท่านต่างตระหนักว่า ปัจจัยที่สำคัญสำหรับนักศึกษาในการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อที่จะจบการศึกษาได้ คือ การแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งสถาบันได้กำหนดว่าอาจารย์ทุกท่านจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาด้านนอกเหนือจากการสอนวิชาการ จึงทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ศึกษาบทบาทของการให้คำปรึกษาเพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี

ได้แก่ การแนะนำลักษณะรายวิชา กฎ ระเบียบ ซึ่งนักศึกษาควรทราบ ขั้นตอนในการลงทะเบียนรวมทั้ง การแนะนำวิธีการเรียน และการปรับตัวให้กับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปเพื่อช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการ แนะนำและการให้คำปรึกษามีความสำคัญและความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการให้การศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม ผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่กระบวนการศึกษาต้องนึกถึง และเมื่อนักศึกษา ได้เข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาจะต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นต้องได้รับคำแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ที่ปรึกษา (สุมน อมรวิวัฒน์ 2518 : 120)

ในด้านการพัฒนานักศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่ามีความสำคัญหรือจำเป็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบในหน้าที่ของการเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาที่ต้องมุ่งให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา และมีการพัฒนาคุณธรรมควบคู่กันไป อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรมีบทบาทในเรื่องการปรับตัวและการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักศึกษา และ อาจารย์ที่ปรึกษายังได้ตระหนักถึงการพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่ดีของสังคม ดังนั้น การทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในด้านบุคลิกภาพ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การรู้จักกาลเทศะ ความสุภาพ อ่อนโยน นั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาพึงมี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลอ อชุตติกร (2519 : บทคัดย่อ) เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ว่าควรเป็นผู้ที่สามารถวางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีอารมณ์มั่นคง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ดังแนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ (Winston and Associates. 1988) ที่ว่า อาจารย์ที่ปรึกษา ควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา โดยเฉพาะ การแสดงออกทางพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการพัฒนามากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษา เห็นความสำคัญของบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการพัฒนานักศึกษาในระดับมาก

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 3 ประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดี การแนะนำให้นักศึกษาใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตไปใช้ในการช่วยเหลือสังคมและการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านมีความคิดและความคาดหวังไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาก็คือ การส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดี อาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านได้พยายามสร้างและเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงภาพรวมของสถาบัน และรอบ ๆ ตัวของนักศึกษาเองรวมทั้งพัฒนาความคิดและจิตสำนึกว่าบัณฑิตของสถาบันควรมีลักษณะอย่างไร ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีความคิดและจิตสำนึกที่ดีต่อสถาบัน ส่วนการแนะนำให้นักศึกษาใช้ความรู้ทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตไปใช้ในการช่วยเหลือสังคมสำหรับในข้อนี้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านพิจารณาว่าสังคมปัจจุบันมีการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกันรวมทั้งมีการชิงดีชิงเด่นเพื่อที่จะให้ตนเองอยู่ในสังคมได้อย่างเดียวเท่านั้น ดังนั้นอาจารย์

ที่ปรึกษาจึงพยายามสร้างอุดมคติและ ทศนคติแก่นักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาพิจารณาไปยังกลุ่มสังคมของตัวเอง ให้เห็นการอยู่แบบสังคมไทยแต่เดิมซึ่งมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อยู่กันอย่างแบบพี่น้อง มีสภาพเหมือนครอบครัวใหญ่ซึ่งจะทำให้การศึกษาเกิดความอบอุ่นจะได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาเองได้ไปในทางที่ดี และส่วนประเด็นสุดท้ายคือการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านมีความคิด มีอุดมคติ และมีทัศนคติอันเดียวกันที่จะมุ่งพัฒนา นักศึกษาให้ไปในทิศทางเดียวกันเพื่อที่จะได้ไปสู่เป้าหมายหรือปรัชญาของทางสถาบันได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด เพราะถ้านักศึกษาเห็น ผู้บริหาร อาจารย์ และ เจ้าหน้าที่ทุกท่านในสถาบันเป็นแบบอย่างที่ดีก็จะทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีเกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน

ส่วนด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะต่อบทบาทด้านนี้ว่ามีความสำคัญหรือความจำเป็นอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธ์ภาพในการให้ความช่วยเหลือระหว่างผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมทางด้านการให้คำปรึกษามาโดยเฉพาะ กับผู้รับคำปรึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่กำลังต้องการความช่วยเหลือเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะในการตัดสินใจ เพื่อจะได้ปรับปรุงตนเองและพัฒนาขึ้นทุกด้าน(พรหมธิดา แสนคำเครือ. 2528 : 12) ดังที่ ครัมโบลซ์ (Krumholtz. 1970 :365) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวว่าเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่างผู้มีปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือและนักแนะแนวที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี รวมทั้งผ่านการศึกษาเกี่ยวกับการแนะแนวมาแล้วโดยมีจุดมุ่งหมายปลายทางที่จะช่วยเหลือให้ผู้ประสบปัญหาให้มีโอกาสเรียนรู้ที่จะเผชิญกับสภาพความเป็นจริงและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะต่อบทบาทด้านนี้ว่าสำคัญและความจำเป็นในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะการแนะแนวเป็นกระบวนการที่ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลแต่ละบุคคลเกี่ยวกับการช่วยให้รู้จักและเข้าใจตนเองช่วยให้ได้ใช้ความสามารถ ความสนใจและคุณลักษณะอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ช่วยให้สามารถปรับตนเองให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ช่วยให้มีความสามารถตัดสินใจได้อย่างรอบคอบถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างฉลาดรวมทั้งช่วยให้สามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสังคมได้อย่างเต็มที่ (ทัศนีย์ ศิริวัฒน์ 2540 : 25) ดังที่ กูด (Good. 1973 : 270) ให้ความหมายของการแนะแนวว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจตนเองและโลกเกี่ยวกับตนเองได้ดี สามารถเสาะหาความรู้ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการศึกษา การพัฒนาทางอาชีพ และการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม นอกจากนั้น มิลเลอร์ (Miller. 1976 : 13) ก็ได้กล่าวว่า การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือแต่ละบุคคล ให้สามารถเข้าใจตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเองและมีการวางแผนในการพัฒนาระบบของชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น

2. นักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะนักศึกษาเมื่อเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของตนเอง คือ ออกจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาและเข้าเรียนในระดับ อุดมศึกษา ทำให้นักศึกษาที่มีความจำเป็นจะต้องปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้เข้ากับบริบทของ สถาบันฯ เช่น การเรียน สังคม รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงมีความต้องการได้รับ คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดังการศึกษาของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2536 : 6-23) ที่กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ว่าเป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการแนะแนวทางให้นักศึกษา ทั้งในด้านการเรียน การให้คำปรึกษาในปัญหาต่าง ๆ และเป็นบุคคลที่ สำคัญที่สุดของนักศึกษา ในการที่จะชี้แนะแนวทางให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้กับสังคมของสถาบันฯ และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ถ้าหากอาจารย์ที่ปรึกษารู้หน้าที่ และความรับผิดชอบของตน ก็จะทำให้ นักศึกษาสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษาได้

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นรายด้าน พบ ว่าจากการที่นักศึกษาจำเป็นจะต้องมีการปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งในบางครั้งยังขาดความเข้าใจ ในเรื่องของการเรียน กฎ ระเบียบ รวมทั้งวิธีการเรียน อีกทั้งอาจมีการย้าย ภูมิลำเนา ห่างไกลผู้ปกครอง ที่จะคอยแนะนำให้คำปรึกษา รวมทั้งนักศึกษาอาจจะต้องเตรียมตัวเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และเข้าสู่ ตลาดแรงงาน จึงทำให้นักศึกษาที่มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้ง 4 ด้านคือด้าน การแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาในระดับมาก ซึ่งสอดคล้อง กับ สุพัตรา เพชรมณี (2528 : 18) ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของนิสิต พบว่านิสิตต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษา เข้าใจนิสิต ให้คำแนะนำที่ดี ทันสมัยและสนใจกิจกรรม เช่นเดียวกันกับ มูลเลอร์ (Muller. 1961 : 126) ซึ่งกล่าวได้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นคนทันสมัย ใส่ใจเหตุการณ์ ชยันขันแข็ง มีความรู้กว้างขวาง เพื่อที่จะได้แนะนำให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับการวิจัยของปราณี พันธุ์สว่าง (2532 : 125) ได้ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก สหวิทยาลัยพุทธชินราช นักศึกษาที่มีความต้องการ แต่ละบริการดังนี้ บริการรวบรวมข้อมูลเป็น รายบุคคล มีความต้องการในระดับสูงรวมทั้งบริการสนเทศทางการศึกษาและอาชีพ นักศึกษาที่มีความ ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประกอบอาชีพสูงสุด บริการสนเทศด้านสังคมและการปรับตัว การปฐมนิเทศ ส่วนใหญ่มีความต้องการข้อมูลความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ในปัจจุบันมากที่สุด ความต้องการทราบบริการ วัตถุประสงค์การเรียนการบริการให้คำปรึกษาด้านเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพบริการจัดวางตัวบุคคลด้าน การศึกษา และอาชีพในการจัดหางานให้ทำเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์มากที่สุด และบริการติดตามผล

3. การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจำแนกตามคณะสังกัดโดยรวมและเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะว่าสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาเป็นสถาบันการศึกษาที่ยาวนานโดยปรับเปลี่ยนจากโรงเรียนมัธยมศึกษามาเป็นวิทยาลัยครูและมีการผลิตบัณฑิตสายครุศาสตร์เพียงสายเดียว ต่อมาสถาบันได้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนจากสายครุศาสตร์มาเป็นสายศิลปศาสตร์ และสายวิทยาศาสตร์และเป็นสายวิชาเฉพาะทางในแต่ละแขนงวิชา เช่น ในคณะวิทยาการจัดการ จะเปิดโปรแกรมการบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป และนิเทศศาสตร์ส่วนในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปิดวิชา เช่น โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ เหล่านี้เป็นต้น นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษามากส่วนหนึ่ง จะเป็นอาจารย์เก่าของสถาบันอยู่แล้ว ดังนั้นระบบการให้คำปรึกษาหรือระบบอาจารย์ที่ปรึกษาจะมีรูปแบบและวิธีการที่ชัดเจนแน่นอนและเป็นบรรทัดฐาน และใช้ปฏิบัติมาโดยตลอด ดังนั้นให้คำปรึกษาและการดูแลนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจะดูแลให้ความอบอุ่นและเป็นกันเองแก่นักศึกษาโดยเฉพาะในปีแรกหรือช่วงต้นของการศึกษา นักศึกษาที่มาเรียนในสถาบัน นักศึกษาจะพักอาศัยในหอพักอาศัยในหอพักทุกคน ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องทำหน้าที่ในการดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษสำหรับการดูแลนักศึกษาสถาบันจะใช้อาจารย์ในสายครุศาสตร์เดิม เช่น โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ แขนงวารสารการประชาสัมพันธ์อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอาจารย์ในโปรแกรมวิชาภาษาไทย และโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษจึงใช้อาจารย์ที่ปรึกษาในโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษเป็นต้น ดังนั้นระบบการให้คำปรึกษามากส่วนหนึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาจะยึดในรูปแบบเดิมเป็นหลัก ส่วนการให้คำปรึกษาในวิชาเฉพาะนั้นก็คงจะเป็นอาจารย์ที่มาจากสายของวิชานั้น ๆ เป็นผู้ให้คำปรึกษาดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะต่างกัน จึงมีทัศนะต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจำแนกตามคณะที่สังกัดพบว่านักศึกษาที่ศึกษาในคณะต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมบทบาทด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะในสายวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นสายที่มีการเรียนทั้งในสายครูและสายวิชาการเฉพาะแขนงจึงทำให้นักศึกษามีความสับสนต่อการเรียน อาจารย์ส่วนมากก็จะเป็นอาจารย์ในส่วนของสายครุศาสตร์มาก่อนจึงทำให้นักศึกษาความสับสนมากการปรับตัวในเรื่องการเรียน การคบเพื่อน และการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ นักศึกษาเหล่านี้ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาที่ช่วยให้นักศึกษาได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมรวมทั้งต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ช่วยเหลือด้านแหล่งข้อมูลข่าวสารและการสร้างและคิดรูปแบบและระบบใหม่ในสายวิชาของตัวเองรวมทั้งแหล่งค้นคว้าหาความรู้ในแขนงวิชานั้น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในตัวนักศึกษามากที่สุด

ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการเป็นนักศึกษาที่เรียนอยู่ในสายวิชาเฉพาะทั้งคณะดังนั้นการให้คำปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือประสานงานกับนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่จะให้คำปรึกษาไปในทิศทางเดียวกันและเป็นแบบเดียวกันทั้งหมดนอกจากนั้นปัญหาของนักศึกษาภายในคณะวิทยาการจัดการก็ไม่มีปัญหาซับซ้อนเหมือนของนักศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จึงทำให้นักศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษามากกว่านักศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ

5. การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่สูงสุดของสถาบันแล้ว ดังนั้นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนมากจะต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงไม่ได้อยู่ในสถาบันและอีกประการหนึ่งคือเพื่อเตรียมตัวที่จะจบการศึกษาและเตรียมหาข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงาน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จึงต้องพยายามเสริมสร้างประสบการณ์ เสริมสร้างทักษะรวมทั้งความชำนาญการต่างๆ ให้ตนเองทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มุ่งที่จะพัฒนาตัวเองมากกว่าจะขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 ยังเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของการศึกษาอยู่และจะต้องอยู่ในระบบ ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังสับสนในหลายๆ เรื่อง เช่น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับผลการเรียน การปรับตัวกับการเรียน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ปัญหาส่วนใหญ่จะมีปัญหาประกอบกันหลายๆ ด้านเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรที่เรียน 4 ปี และหลักสูตรที่เรียน 2 ปี (หลังอนุปริญญา) ดังนั้นความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีมาก อาทิ การเลือกเรียนวิชาเอก และวิชาโท การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในการเรียน การเตรียมตัวเพื่อหาแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งการหาทักษะเพิ่มเติม จึงทำให้มีความต้องการได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างมากจึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความต้องการอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

5.1 ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษานั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทานั้นมี 2 กลุ่ม คือ นักศึกษาที่เรียนหลักสูตร 4 ปี และนักศึกษาที่เรียนหลักสูตร 2 ปี (หลังอนุปริญญา) จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีปัญหาในด้านการปรับตัว การเรียน และแนวทางต่างๆ ในด้านวิชาการมากกว่า ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีความต้องการได้รับคำแนะนำและการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4

5.2 ด้านการพัฒนาศึกษานั้นพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นนักศึกษาที่เริ่มเตรียมตัวเพื่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและเริ่มพ้นจากวัยรุ่น สู่วัยผู้ใหญ่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับการพัฒนาในทุกเรื่อง ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นนักศึกษาที่กำลังจะออกสู่ตลาดแรงงาน ดังนั้นจะต้องพยายามแสวงหาความชำนาญด้านวิชาการเสริม ด้านทักษะในการทำงานเพื่อประกอบอาชีพ ดังนั้นความต้องการอาจารย์ที่ปรึกษาจึงน้อยกว่า เพราะนักศึกษามีความเชื่อมั่นตัวเองมากยิ่งขึ้น

5.3 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา แตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งกำลังจะจบการศึกษา ต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และเตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความเชื่อมั่นในตัวเองเพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ลดความต้องการด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษาลงส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 นั้นยังคงต้องการความเอาใจใส่ใกล้ชิด และความอบอุ่นเป็นกันเองจากอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่มากจึงทำให้ความต้องการของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4

5.4 ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา ปรากฏว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้แสดงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะว่าในระบบของการเรียนในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทานั้น การประเมินผลในภาคเรียนที่ 4 ของหลักสูตรหรือการเลือกแขนงวิชานั้นจะอยู่ในระหว่างชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 มีความต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือและประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่จะจบการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานอยู่แล้ว

6. อาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา มีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ในระดับมาก เป็นเพราะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละท่านต้องมีภาระหน้าที่ปฏิบัติภารกิจงานประจำ ได้แก่การสอน การให้บริการทางวิชาการ และอาจมีงานพิเศษอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถอุทิศเวลาได้ตามที่ต้องการ ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติตามหน้าที่ในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาเกิดปัญหาเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลอ อุตติกร (2519 : ข-ค) ที่พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีงานด้านการสอน งานวิจัย งานบริการวิชาการต่างๆทำให้ไม่มีเวลาพอที่จะให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้ และเนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษา มีภาระกิจอื่น ๆจนทำให้มีเวลาให้กับนักศึกษาน้อยจึงทำให้การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาน้อยลงไปด้วย ซึ่งส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา และเหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ นักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย มีความต้องการอิสระ เป็นตัวของตัวเองและช่วยตนเองได้ในระดับหนึ่งจึงไม่ต้องการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ แชฟเฟอร์ และมาร์ตินสัน(Shaffer and Martinson. 1966 : 136) ซึ่งกล่าวว่า อาจารย์

ที่ปรึกษาควรเป็นบุคคลที่เข้าใจผู้อื่นได้ดี มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาและควรมีเวลาพอที่จะให้นักศึกษาได้ และอีกประการหนึ่งก็คือ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาเป็นเรื่องพิเศษ มิใช่ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขารวมทั้งแนวปฏิบัติในเรื่องการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้การให้คำปรึกษายังไม่ชัดเจนเพียงพอจึงทำให้อาจารย์ที่ปรึกษา มีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้นักศึกษามีปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากระดับมัธยมศึกษาทำให้นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลง ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่าเหว่ สับสน ขาดที่พึ่งประกอบกับ อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้น้อย และนักศึกษาเองก็ไม่มีเวลาพอที่จะไปพบอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากมีภาระการศึกษาค้นคว้าไปพร้อมกับการเรียนและการทำกิจกรรม จึงทำให้เกิดปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษามากขึ้น ประกอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้สอนนักศึกษาในกลุ่มที่ปรึกษา จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษามีน้อย นอกจากนี้ ในสาขาวิชาการอื่นนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในบางประการ จึงทำให้ไม่สามารถให้คำแนะนำที่ดีได้ในบางครั้ง จึงทำให้นักศึกษาขาดความเชื่อมั่น เป็นผลทำให้มีปัญหาในการเข้ารับคำปรึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับมยุรี สิงห์ไข่มุกข์ (2526 : 215-233) ได้ศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ได้เสนอแนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรับผิดชอบต่อนักศึกษามากกว่านี้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาในปัจจุบันนี้พิจารณาว่าการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษานั้นบุคคลที่เข้าพบส่วนมากเป็นนักศึกษาที่มีปัญหาทำให้หมู่เพื่อนเห็นว่าเป็นบุคคลที่มีปัญหา นักศึกษาจึงไม่กล้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา หรือเมื่อนักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วปรากฏว่าอาจารย์ที่ปรึกษาอาจไม่ได้ให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสมจึงทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายที่จะเข้าพบ นักศึกษาเหล่านั้นจึงหันมาหาเพื่อนเพราะในช่วงวัยรุ่นตอนต้นหมู่เพื่อนสำคัญที่สุด การรักพวกความเชื่อและความศรัทธาในหมู่เพื่อนเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง นักศึกษาจึงปรึกษาเพื่อนแทนและฟังความคิดเห็นของเพื่อนมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาควรมีการเตรียมความพร้อมให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา แนวทางดำเนินงานและทักษะในการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นปัจจุบันให้ศึกษาทำความเข้าใจในเอกสารคู่มือและควรจะระบุบทบาทหน้าที่ช่วยงานแนวทางการ

ดำเนินงาน การประสานงานหรือการติดต่อกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง วิธีการวางแผนและตัวอย่างแผนการดำเนินงานและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ให้แก่นักศึกษา

2. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาควรจัดประชุมสัมมนาระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยกัน และระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับผู้บริหารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติงานต่อกันและกัน เพื่อรับฟังปัญหาอันจะนำไปสู่การแก้ไขร่วมกัน และเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เช่น ระเบียบการวัดผล การลงทะเบียน การเพิ่มถอนรายวิชา การเลือกวิชาโท ระเบียบการเงิน ระเบียบวินัยนักศึกษา และระเบียบการดำเนินการจัดการจัดกิจกรรมและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

3. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาควรจัดอบรมเทคนิควิธีหรือทักษะที่จำเป็นสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาบางกลุ่ม เช่น การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักศึกษาที่มีปัญหาด้านการปรับตัวและจิตใจ หรือการจัดทำโครงการพิเศษ เพื่อนักศึกษาเฉพาะกลุ่ม เพื่อการเตรียมพร้อมต่อการก้าวเข้าสู่อาชีพ หรือเพื่อช่วยการตัดสินใจเลือกอาชีพและการได้งานทำ เป็นต้น

4. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทาควรสร้างขวัญและกำลังใจ ให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากการเตรียมความพร้อมให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา แนวทางการดำเนินงาน และทักษะในการดำเนินงานแล้ว ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งของความพร้อมของอาจารย์ที่ปรึกษา น่าจะได้แก่ ขวัญและกำลังใจในการทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเป็นบทบาทของสถาบันอีกเช่นกันที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง โดยสถาบันควรกำหนดรูปแบบสายงานอาจารย์ที่ปรึกษา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้เป็นรูปแบบใดหนอย่างใด มีใครรับผิดชอบประสานงานอาจารย์ที่ปรึกษา และใครเป็นผู้พิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่อาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหาร สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
2. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพแก่นักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
3. ควรมีการศึกษาความต้องการให้การได้รับคำปรึกษาของนักศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อปวงชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมการฝึกหัดครู. โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ พ.ศ. 2528.

2528. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ :

สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542.

_____. รายงานผลการพิจารณาของระบบเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันฝึกหัดครู,

2522. อัดสำเนา

คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตคณะครุศาสตร์.

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

จิตต์ผจง สุชะตุงคะ. คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบัน

เทคโนโลยีราชมงคล. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา

ชวนิตย์ รัชตกุล. สภาพและปัญหาปัจจุบันของงานในหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาในโครงการ

จัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ. ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา, 2534.

ช่วงโชติ พันธุเวช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อีสสรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องรองอธิการบดี

ฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 1 พฤศจิกายน 2542.

ช่อลดา ขวัญเมือง. การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ. ปริญญาโท

ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

ต่อศักดิ์ ชอแก้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อีสสรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องสำนักกิจการ

นักศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542.

ทัศนีย์ ศิริวัฒน์. “กรณีศึกษาการบริการให้คำปรึกษาของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราม

คำแหง” วารสารแนะแนว. 31(165) : 2540

ทิพวรรณ นาคะสุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อีสสรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้อง

แนะแนว สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 15 พฤศจิกายน 2542.

นภาพร อมรชัยเจริญ. การวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการศึกษาใน

มหาวิทยาลัยของรัฐ ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ. ปริญญาโท ค.ม.กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. อัดสำเนา.

นวลจันทร์ รมณารักษ์. พฤติกรรมการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาพยาบาล

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

นารี แซ่ลี. ปัญหาในการรับบริการให้คำปรึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2519. อัดสำเนา.

บุญเทียม ศิริปัญญา. การวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขามนุษยศาสตร์ใน

มหาวิทยาลัยของรัฐ ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ. ปริญญาานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. อัดสำเนา.

บัณฑิต ผังนิรันดร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อีสรรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องพักอาจารย์
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542.

ประกอบ คุปรัตน์. ความเป็นผู้นำ เป้าหมายและอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ปราณี พันธสว่าง. ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาในวิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก

สวิทยาลัยพุทธชินราช. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2532. อัดสำเนา

พรพรรณ ยศธร. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

วิชาการ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญาานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532. อัดสำเนา.

พรหมธิดา แสนคำเครือ. การแนะแนวเบื้องต้น. พิษณุโลก : ภาควิชาแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 75 ก
ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2526.

เพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, วิทยาลัยครู. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. แผนกแนะแนว วิทยาลัยครู

เพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, 2523. อัดสำเนา.

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพมหานคร : แผนกบริการสื่อสาร

การศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2530.

มยุรี สิงห์ไข่มุกข์. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์มหาวิทยาลัย

ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ลออ ชูติกร. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์

ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. สถิติวิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2522.

วิชัย แข่งขัน. **คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
สถาบันราชภัฏ, 2539.

ศูนย์ประสานงานอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. **คู่มือ
อาจารย์ที่ปรึกษา (กศ.บป.)**. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา, 2530.
สมบูรณ์ สุขสงวน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องแนะแนว
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 4 พฤศจิกายน 2542.

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. **คู่มือนักศึกษา 2541**. กรุงเทพมหานคร : เนติกุลการพิมพ์, 2541.

สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. **คู่มือนักศึกษา 2536**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สวนสุนันทา,
2536.

สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. **คู่มือนักศึกษา 2540**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สวนสุนันทา,
2540.

_____. **คู่มือนักศึกษา 41-42**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สวนสุนันทา, 2542.

สัจจวรรณ ทรรพวสุ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร, เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องศูนย์วิจัย.
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 3 พฤศจิกายน 2542.

สุจิตต์ เพียรชอบ และวรศักดิ์ เพียรชอบ. รายงานการวิจัยสภาพการให้คำปรึกษานิสิต
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สุพัตรา เพชรมณี. ความคาดหวังของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา.
ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

สุนน อมรวิวัฒน์. “บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา” ใน การสอบ และการวัดผลการศึกษา.
หน้า 118-125. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

สุรัสวดี มุสิกบุตร. การวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาสังคมศาสตร์ใน
มหาวิทยาลัยของรัฐ ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ. ปริญญานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. อัดสำเนา.

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. **คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏ**. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
งานสภาสถาบันราชภัฏ, 2539.

สำเนาวิ ขจรศิลป์. การศึกษาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการระดับปริญญาตรี
ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

_____. รายงานการวิจัยการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี
ในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

- อภิชาติ สิงห์ลำพอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อิศรหัช โชติกเสถียร เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา 13 อาคารเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542.
- อัจฉรา ปัทมะวิภาค. การวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์ใน มหาวิทยาลัยของรัฐ ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ. ปรินซ์ตัน ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. อัดสำเนา.
- Astin, A.W. **Four Critical Years : Effects of College on Beliefs, Attitudes, and Knowledge.** San Francisco : Jossey-Bass, 1977.
- Axelrod, Joseph. **The University Teacher as Artist,** San Francisco : Jossey – Bass Publishers, 1973.
- Carnegie Council Policy Student in Higher Education. **Three Thousand Futures : The Next Twenty Years for Higher Education.** San Francisco : Jossey – Bass, 1980.
- Crockett, D.S. Acadmic Advising : A Cornerstone of Student Retention. In L.Noel ed., **New Direction for Student Services : Reducing the Dropout Rate. No.3.** San Francisco : Jossey – Bass, 1978.
- Cronbach, Lee. J. **Essential of Psychological Testing.** 3rd Ed., New York : Harper and Row, 1970.
- Crookston, B.B. A Developmental View of Academic Advising as Teaching. **Journal of College Student Personnel.** 13 (1972): 12-17.
- _____. A Development View of Academic Advising as Teaching” **College Student Development : Program Issues and Practices.** The American Personnel and Guidance Association, 1977, P.196.
- DeCoster, D.A., Personal Values, Attitudes and Behavior. In D.A. DeCoster and P. Mable (eds.), **New Directions for Student Services : Understanding Today’s Students.** No. 16. San Francisco : Jossey- Bass, 1981.
- Dressel, Fred B. “**The Faculty of Advisor**” **Improving College and University Teaching.** Vol. 22. Winter, 1974.
- Ender, S.C., Winston, R.B., Jr., and Miller, T.K. **Academic Advising as Student Development.** In R.B. Winston, Jr., S.C. Ender, and T.K. Miller eds. **New Directions for Student Services : Developmental Approches to Academic Advising.** No. 17. San Francisco : Jossey – Bass, 1982.
- Ferguson, George A. **Statistical Analysis in Psychology and Education** 3rd Ed, New York : McGraw – Hill Book Company, 1981.

- Flemming, Micheal C. and Joseph, G Nellis. **Principles of Applied Statistics**, London : Routledge, 1994.
- Good, Carter V. **Dictionary of Education**. 3rd Ed. New York : McGraw – Hill Book Company, 1973.
- Grittes, T.J. **Academic Advising : Getting Us Through the Eighties**. Washington, D.C. : American Association for Higher Education Educational- Resource Information Center (AAHE-ERIC)/Higher Education Research Report No. 7, 1979.
- Harrington, T.F. **Student Personal Work in Luban Colleges**, New York : Intex Inc. 1974.
- Hopskins. L.B., “Personnel Procedure in Education”. **The Education Record Supplement** Vol 7. No3. 1926.
- Krejcic, Rober V. and Daryle W. Morgan “Determining Sample Size for Research Activities,” **Journal Education and Psychology Measurement**. 30:607-610, 1970.
- Krumboltz, J.D. **Guidance and Counseling**. New York : Hole, Rinchart and Winston, 1970.
- Levine, A. **When Dreams and Heroes Died : A Portrait of Today’s College Student**. San Francisco : Jossey-Bass, 1980.
- Likert. Rensis. **The Human Organization**. New York : McGraw-Hill, Inc., 1967.
- Mash. D.J. Academic Advising : Too Often Taken for Granted. **College Board Review**. 107 (1978) : 32 – 36.
- Miller, Carroll H. **Foundations of Guidance**. New York : Harper and Row Publisher, Inc., 1976
- Mueller, Kate Havener. **Student Personnel Work in Higher Education**. Boston : Houghton Mifflin Co., 1961.
- Newton, F.B. **The Assessment of College Student Needs : First Steps in a Preventative Response**. Personnel and Guidance Journal, 1984.
- Peirson, Gorge W. **An Education History of Yale College 1871 – 1921**, New Haven, Conn. : Yale University Press, 1952.
- Shaffer, R.H. & Martinson, William D. **Student Personnel Services in Higher Education**. New York : Center for Applied Research in Education, 1966.
- Walsh,E.M. “Revitalizing Academic Advisement.” **Personal And Guidance Journal**. 57 (1979) : 446 – 449.
- Winston, R.B., Jr.,and Associates. **Developmental Academic Advising** : San Francisco : Jossey – Bass, 1988

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

1. ดร. สมสุข อีระพิจิตร
ภาควิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร. จารุวรรณ สกุดคู
ภาควิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์ สงวน สุทธิเลิศอรุณ
โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
4. รองศาสตราจารย์ ดร. กุญชรี้ คำชาย
โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
5. ดร. เอมอร กฤษณะรังสรรค์
โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แผนกวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ด้วยข้าพเจ้านายอิสสรหัช โชติกเสถียร นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่คณะอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาที่ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่อาจนำไปพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ในการนี้กระผมเห็นว่าท่านเป็นผู้หนึ่งซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่จะนำไปสู่การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ถูกต้องสมบูรณ์ตามความเป็นจริงทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความกรุณาของท่านในการอนุเคราะห์ให้คณาจารย์และนักศึกษาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงที่เป็นอยู่ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่กระทบกระเทือนต่อผู้ใดทั้งสิ้น กระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกข้อของท่านและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิสสรหัช โชติกเสถียร)
นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่คณะอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาของ
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามที่คณะอาจารย์ที่ปรึกษา ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามที่คณะอาจารย์ที่ปรึกษา

3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยขอรับรองว่า จะใช้ข้อมูลของท่าน เพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น และจะไม่มีผลเสียใดๆ ต่อผู้ใดทั้งสิ้น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ซึ่งตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

- ท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในสังกัด () คณะครุศาสตร์
() คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
() คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
() คณะวิทยาการจัดการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยถือกฎเกณฑ์ในการตัดสินดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญหรือความจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสำคัญหรือความจำเป็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความสำคัญหรือความจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสำคัญหรือความจำเป็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความสำคัญหรือความจำเป็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความสำคัญหรือความจำเป็น				
	5	4	3	2	1
ท่านมีความคิดเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อไปนี้มีมีความสำคัญหรือจำเป็นในระดับใด ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา 1. กระตุ้นให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการศึกษาของตนเอง..... 2. กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นหลัก..... 3. อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา... 4. ช่วยเหลือนักศึกษาในการรวมแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา..... 5. อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรโปรแกรมวิชาที่ศึกษา..... 6. แนะนำลักษณะรายวิชาในโปรแกรมวิชาที่ศึกษาก่อนที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน...					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความสำคัญหรือความจำเป็น				
	5	4	3	2	1
7. กระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาตนเองในการประกอบอาชีพในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา					
8. แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อ.....					
9. ชี้แจงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งนักศึกษาควรทราบ.....					
10. ชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียน.....					
11. ชี้แจงเกี่ยวกับปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบ.....					
12. แนะนำวิธีการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา.....					
13. แนะนำวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับโปรแกรมที่ศึกษา.....					
14. อธิบายให้นักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของโปรแกรมที่ศึกษา.....					
15. แนะนำวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....					
16. แนะนำวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป.....					
ด้านการพัฒนานักศึกษา					
17. แนะนำให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง.....					
18. กระตุ้นให้นักศึกษาดำเนินกิจกรรมตามเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง.....					
19. ให้คำปรึกษา เมื่อพบว่าผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลง.....					
20. สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน					
21. มีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....					
22. นำข้อมูลที่ได้จากนักศึกษา มาประกอบการให้คำปรึกษา.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความสำคัญหรือความจำเป็น				
	5	4	3	2	1
23. ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละคน อย่างใกล้ชิด.....					
24. หาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการ เข้าสังคมร่วมกับนักศึกษา.....					
25. ให้คำปรึกษาโดยเน้นในเรื่องวิชาการ.....					
26. มีการประเมินพัฒนาการของนักศึกษาเป็น ระยะๆ อย่างละเอียดสม่ำเสมอ.....					
27. ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดี.....					
28. แนะนำให้นักศึกษาใช้ความรู้และทักษะ พื้นฐานในการดำรงชีวิตไปใช้ในการ ช่วยเหลือสังคม.....					
29. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในเรื่องต่างๆ					
30. เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาในการใช้ ภาษาไทย.....					
31. ตักเตือนหรือนำทางที่เหมาะสมเมื่อ พบข้อบกพร่องของนักศึกษา.....					
32. บันทึกการให้คำปรึกษาเพื่อนำไปเป็น ข้อมูลในการพัฒนานักศึกษา.....					
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา					
33. กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการให้ นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา.....					
34. พบปะกับนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ในแต่ละ ภาคการศึกษา.....					
35. มีข้อตกลงร่วมมือกับนักศึกษาไว้อย่าง ชัดเจนในเรื่องที่จะให้คำปรึกษาและไม่ ให้คำปรึกษา.....					
36. จัดทำใบนัดพบเพื่อให้นักศึกษาแจ้งความ ประสงค์ในการขอเข้ารับคำปรึกษา.....					
37. พบปะพูดคุยกับนักศึกษาในความดูแล อย่างไม่เป็นทางการในโอกาสพิเศษต่าง ๆ					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความสำคัญหรือความจำเป็น				
	5	4	3	2	1
38. ในขณะที่ให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ.....					
39. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนักศึกษาเข้าพบ.....					
40. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนักศึกษาเข้าพบ.....					
41. พุดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนักศึกษา นอกเหนือจากเรื่องวิชาการ.....					
<u>ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา</u>					
42. ติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบนักศึกษาได้.....					
43. ประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนักศึกษา เมื่อมีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง.....					
44. ให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในความดูแล					
45. ขอพบนักศึกษามีปัญหาที่ต้องการคำปรึกษา.....					
46. ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ที่ผู้สอน หากพบว่านักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน					
47. ใช้ทรัพยากรในสถาบัน เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานักศึกษา					
48. ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อแหล่งฝึกงานที่สอดคล้องตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความสำคัญหรือความจำเป็น				
	5	4	3	2	1
49. ให้ข้อมูลของนักศึกษาในความดูแลแก่ อาจารย์ประจำวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียน เรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและ ประสานงาน.....					
50. ตรวจสอบติดตามผลการเรียน และแจ้งให้ นักศึกษาทราบ.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงบนช่องว่างทางขวามือ ที่ตรงกับปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

- 5 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับของปัญหา				
	5	4	3	2	1
1. นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการมีอาจารย์ที่ปรึกษา.....					
2. นักศึกษาไม่สนใจกิจกรรม.....					
3. นักศึกษาไม่สนใจจะปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ทำให้เกิดผลเสียแก่ตนเอง					
4. นักศึกษามีผลการเรียนโดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ.....					
5. นักศึกษามีความเห็นที่เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องช่วยเหลือนักศึกษาในทุกเรื่อง.....					
6. อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนมีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบมากเกินไป.....					
7. อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการพบนักศึกษาตามกำหนดเวลา.....					
8. อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไป.....					
9. นโยบายและหลักการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันไม่ชัดเจน.....					
10. สถาบันยังไม่ได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา.....					

แบบสอบถาม
เรื่อง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่คณะอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาของ
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
สำหรับนักศึกษา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามความต้องการของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาที่เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาตามที่คณะของนักศึกษา
3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยขอรับรองว่า จะใช้ข้อมูลของท่านเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น และจะไม่มีผลเสียใดๆ ต่อผู้ใดทั้งสิ้น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ซึ่งตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

- ท่านเป็นนักศึกษาในคณะ () คณะครุศาสตร์
 () คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 () คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 () คณะวิทยาการจัดการ

ชั้นปีที่ศึกษา

- () ชั้นปีที่ 1 () ชั้นปีที่ 2
 () ชั้นปีที่ 3 () ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยถือกฎเกณฑ์ในการตัดสินดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษามีความต้องการในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง นักศึกษามีความต้องการในระดับมาก
- 3 หมายถึง นักศึกษามีความต้องการในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง นักศึกษามีความต้องการในระดับน้อย
- 1 หมายถึง นักศึกษามีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
นักศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อไปนี้ในระดับใด ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา 1. กระตุ้นให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการศึกษาของตนเอง..... 2. กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นหลัก..... 3. อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา.... 4. ช่วยเหลือนักศึกษาในการรวมแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา..... 5. อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรโปรแกรมวิชาที่ศึกษา..... 6. แนะนำลักษณะรายวิชาในโปรแกรมวิชาที่ศึกษาก่อนที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
7. กระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาตนเองในการประกอบอาชีพในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา...					
8. แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อ.....					
9. ชี้แจงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งนักศึกษาควรทราบ.....					
10. ชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียน.....					
11. ชี้แจงเกี่ยวกับปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบ.....					
12. แนะนำวิธีการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการในโปรแกรมวิชาที่ศึกษา.....					
13. แนะนำวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับโปรแกรมที่ศึกษา.....					
14. อธิบายให้นักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของโปรแกรมที่ศึกษา.....					
15. แนะนำวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง...					
16. แนะนำวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป.....					
ด้านการพัฒนานักศึกษา					
17. แนะนำให้นักศึกษากำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง.....					
18. กระตุ้นให้นักศึกษาดำเนินกิจกรรมตามเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง.....					
19. ให้คำปรึกษา เมื่อพบว่าผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลง.....					
20. สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน					
21. มีการบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....					
22. นำข้อมูลที่ได้จากนักศึกษา มาประกอบการให้คำปรึกษา.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
23. ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละคน อย่างใกล้ชิด.....					
24. หาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการ เข้าสังคมร่วมกับนักศึกษา.....					
25. ให้คำปรึกษาโดยเน้นในเรื่องวิชาการ.....					
26. มีการประเมินพัฒนาการของนักศึกษาเป็น ระยะๆ อย่างละเอียดสม่ำเสมอ.....					
27. ส่งเสริมนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดี.....					
28. แนะนำให้นักศึกษาใช้ความรู้และทักษะ พื้นฐานในการดำรงชีวิตไปใช้ในการ ช่วยเหลือสังคม.....					
29. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในเรื่องต่างๆ					
30. เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาในการใช้ ภาษาไทย.....					
31. ตักเตือนหรือนำทางที่เหมาะสมเมื่อ พบข้อบกพร่องของนักศึกษา.....					
32. บันทึกการให้คำปรึกษาเพื่อนำไปเป็น ข้อมูลในการพัฒนานักศึกษา.....					
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา					
33. กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการให้ นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา.....					
34. พบปะกับนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ในแต่ละ ภาคการศึกษา.....					
35. มีข้อตกลงร่วมมือกับนักศึกษาไว้อย่าง ชัดเจนในเรื่องที่จะให้คำปรึกษาและไม่ ให้คำปรึกษา.....					
36. จัดทำใบนัดพบเพื่อให้นักศึกษาแจ้งความ ประสงค์ในการขอเข้ารับคำปรึกษา.....					
37. พบปะพูดคุยกับนักศึกษาในความดูแล อย่างไม่เป็นทางการในโอกาสพิเศษต่าง ๆ					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
38. ในขณะที่ให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ.....					
39. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนักศึกษาเข้าพบ.....					
40. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนักศึกษาเข้าพบ.....					
41. พุดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนักศึกษา นอกเหนือจากเรื่องวิชาการ.....					
<u>ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา</u>					
42. ติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบนักศึกษาได้.....					
43. ประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนักศึกษา เมื่อมีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง.....					
44. ให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในความดูแล...					
45. ขอพบนักศึกษามีปัญหาที่ต้องการคำปรึกษา.....					
46. ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ที่ผู้สอน หากพบว่านักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน					
47. ใช้ทรัพยากรในสถาบัน เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานักศึกษา					
48. ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อแหล่งฝึกงานที่สอดคล้องตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา.....					

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
49. ให้ข้อมูลของนักศึกษาในความดูแลแก่ อาจารย์ประจำวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียน เรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและ ประสานงาน.....					
50. ตรวจสอบติดตามผลการเรียน และแจ้ง ให้นักศึกษาทราบ.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงบนช่องว่างทางขวามือ ที่ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของ
ท่านเกี่ยวกับการเข้ารับการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาโดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับปัญหา				
	5	4	3	2	1
1. นักศึกษามีปัญหาในการตามหาอาจารย์ที่ปรึกษาได้ยาก.....					
2. อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้คำปรึกษานักศึกษาน้อยเกินไป.....					
3. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร.....					
4. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องการลงทะเบียนวิชาเรียน.....					
5. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องของงานทะเบียนเพิ่ม-ถอนวิชาเรียน					
6. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยติดตามผลการเรียนของนักศึกษา.....					
7. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถชี้แจงเกี่ยวกับกฎข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง.....					
8. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ดูแลในเรื่องความประพฤติ การปรับตัวของนักศึกษา...					
9. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยรับฟังปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา.....					
10. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เข้าใจภาระหน้าที่ของตนเอง.....					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	อิสสรหัช โชติกเสถียร
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	86/3 หมู่ 9 หมู่บ้านภาณุรังษี ซอย 19 ถนนบางกรวย - ไทรน้อย ตำบล บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11130
ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	กศ.บ. (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
พ.ศ. 2543	กศ.ม. (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่คณะของอาจารย์ที่ปรึกษา
และนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ
ของ
อิสสรหัช โชตกเสถียร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2543

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและความต้องการของนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวม และเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร คณะ และชั้นปีที่ศึกษา รวมทั้งศึกษาปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 187 คน และ นักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 364 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี ของเชฟเฟ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ การแนะนำและการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาและด้านการให้ความช่วยเหลือและการประสานงานกับนักศึกษา ว่ามีความสำคัญ หรือมีความจำเป็น อยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษามีความต้องการต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก
3. อาจารย์ที่ปรึกษาที่สังกัดในคณะแตกต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่กำลังศึกษา อยู่ในคณะและชั้นปีแตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาในคณะต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการแนะนำและการให้คำปรึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับนักศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษานั้น นักศึกษาต่างคณะกันมีความต้องการเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่แตกต่างกัน
5. อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีปัญหาในการให้การให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

THE STUDY OF ADVISOR'S ROLES AS PERCEIVED BY ADVISORS AND
STUDENTS AT RAJABHAT INSTITUTE SUAN SUNANDHA

AN ABSTRACT
BY
ITSSORAHUTCH JOTIKASATHIRA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education at
Srinakharinwirot University
May 2000

The purposes of this research were to study advisor's roles as perceived by advisors and as needed by students of Rajabhat Institute Suan Sunandha in overall and each aspect of guidance and counseling, student development, interactions of students, and helping and coordination with students and to compare advisor's roles in overall and each aspect of advisor's roles among advisors with different faculty and students with different faculty and class standings. The sample of the study consisted of 187 advisors and 364 students who enrolled in Rajabhat Institute Suan Sunandha in the second semester of the 1999 academic year. The instrument used for collecting data in this study was a five-rating scale questionnaire. Arithmetic mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance and Scheffe's method were utilized for data analysis. The findings of the study were as follows:

1. Advisors perceived overall and each aspect of advisor's roles at the high level.
2. Advisor's roles in overall and each aspect as needed by students were at the high level.
3. There was no significant difference in overall and each aspect of advisor's roles as perceived by advisors when comparing advisors with different faculty.
4. Among students with different faculty and class standings, there was a statistically significant difference in overall and two aspects: guidance and counseling, and helping and coordination with students of advisor's roles as needed by students at .05 level. There was no significant difference in advisor's roles as needed by students in the other two aspects : student development, and interactions with students.
5. Advisors perceived problems in carrying advisor's roles in overall aspects at the high level while students perceived problems in receiving advice and counseling in overall aspects at the moderate level.